

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારદ્વાજ

feedback@bombaysamachar.com

સુભાષચંદ્ર કોની મહેરબાનીથી છટકી ગયા ?

ભારતમાં જેની પાસે પૈસો અને પાવર છે તેને ખુલ્લેઆમ દેશની તિજોરીને લૂંટવાનો પરવાનો મળી જાય છે અને આ વાત એસ્સેલ યુપના સ્થાપક સુભાષચંદ્રના કેસમાં સાવ સાચી પડી છે. જી ન્યૂઝ, જી એન્ટરટેઈનમેન્ટ, ડિશ ટીવી સહિતની સંખ્યાબંધ કંપનીઓના બનેલા એસ્સેલ ગ્રુપે અનેક બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાઓ પાસેથી લોનો લીધી છે. આ લોન કેટલી છે તેનો ચોક્કસ આંકડો મોટો હશે પણ તેમાંથી ૨૨ હજાર કરોડ રૂપિયાની લોનમાં એસ્સેલ યુપના કર્તાહર્તા સુભાષચંદ્ર ‘પર્સનલ ગેરંટર’ હતા. મતલબ કે, સુભાષચંદ્રે બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાઓને બાંહેધરી આપેલી કે, પોતાની કંપનીઓ લોન ના ચૂકવી શકે તો પોતે વ્યક્તિગત રીતે લોન ચૂકવી દેવા બંધાયેલા છે.

સુભાષચંદ્રની કંપનીઓ ડચમાં ખાચ છે એટલે લોન પાછી ભરી શકતી નથી એટલે બેંકો સુભાષ ચંદ્ર પાસે ઉઘરાણી કરવા માંડી પણ સુભાષચંદ્રે પોતે લોન નહીં ચૂકવી શકે એણ કહીને હાથ અધ્ધર કરી દીધેલા તેથી મામલો નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યૂનલ (એનસીએલટી)માં ગયેલો. એનસીએલટીએ સુભાષચંદ્રની તરફણમાં ચુકાદો આપ્યો છે કે, ‘પર્સનલ ગેરંટર’ તરીકે તમામ રકમ ચૂકવવાની જવાબદારી સુભાષચંદ્રની નથી. એનસીએલટીએ લેણદારોના ૨૨ હજાર કરોડ રૂપિયાથી વધારેના દાવા સામે સુભાષચંદ્રે માત્ર ૬.૫ કરોડ રૂપિયા જ ચૂકવનાા થશે. મતલબ કે, દેવાની રકમમાંથી માત્ર ૦.૦૩૩ ટકા રકમ ભરીને સુભાષચંદ્ર પોતાની જવાબદારીમાંથી છટકી જશે અને બાકીની ૮૯.૯૭ ટકા રકમ ચૂકવવાની તેમની કોઈ જવાબદારી નહીં રહે. હવે સુભાષચંદ્ર પોતાની સંપત્તિનો ઉપયોગ પોતાની રીતે કરી શકશે. આ પૈકી મોટા ભાગની સંપત્તિ લોનમાંથી વસાવેલી હોય તો પણ કોઈ કશું નહીં કરી શકે.

એનસીએલટીએ મંજૂર કરેલી રીપેમેન્ટ યોજનાનું એવું અર્થઘટન કરાઈ રહ્યું છે કે, એસ્સેલ ગ્રુપે ૨૨ હજાર કરોડ રૂપિયાના દેવા સામે માત્ર ૬.૫ કરોડ રૂપિયા જ ભરવાના રહેશે અને બાકીની રકમનું બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓએ નાહી નાંખવું પડશે. આ અર્થઘટન મોટું છે કેમ કે એનસીએલટીએ એસ્સેલ ગ્રુપનું દેવું માફ કર્યું નથી પણ સુભાષચંદ્રની પર્સનલ રીપેમેન્ટ યોજનાને મંજૂરી આપી છે. જે મૂળ કંપનીઓએ લોન લીધી હતી એ પણ હજુ દેવાદાર જ છે. નાણાં સંસ્થાઓ અને બેંકો એસ્સેલ યુપની કંપનીઓ,

તેમની સંપત્તિઓ અને અન્ય ગિરવે મૂકેલા શેર સહિતના કોલેટરલમાંથી આ રકમની વસૂલાત ચાલુ રાખી શકે છે પણ સુભાષચંદ્રનો કાંઠલો ઝાલી નહીં શકે.

આ તો એનસીએલટીના ચુકાદાનું કાનૂની અર્થઘટન કર્યું પણ તેના કારણે એનસીએલટીનો ચુકાદો યોગ્ય નથી થઈ જતો. આ ચુકાદો આઘાતજનક છે જ કેમ કે તેના કારણે બેંકો-સંસ્થાઓ પાસેથી કરોડોની લોન લઈને કરી નાખવાની મેલી મુરાદ ધરાવતા ચોરોને કાનૂની છટકબારી મળી ગઈ છે. ભવિષ્યમાં આ રીતે બીજા ચોરો પણ એનસીએલટી પાસેથી આવા ચુકાદા લઈ આવીને હાથ ખંભેરી નાખશે તો બેંકો-સંસ્થાઓ તેમનાં નાણાં વસૂલી કઈ રીતે કરી શકશે ?

બીજું એ કે, એનસીએલટીએ પોતાની જરાય બુદ્ધિ વાપર્યા વિના સુભાષચંદ્રે રજૂ કરેલો પ્લાન સીધો મંજૂર કરી નાખ્યા છે. આ રીપેમેન્ટ પ્લાન એટલો હાસ્યાસ્પદ છે કે, કોઈના હાથમાં કશું આવવાનું જ નથી. દાખલા તરીકે એલઆઈસી હાઉસિંગ ફાઇનાન્સે ૧૩૨૩ કરોડ રૂપિયાનો દાવો કરેલો તેની સામે ૩૮.૦૯ લાખ રૂપિયા જ મળશે. એલઆઈસીએ તેના કરતાં વધારે રકમ તો વકીલો ને બીજુ કાનૂની કાર્યવાહી પાછળ ખર્ચ્યા નાખી હશે એ જોતાં આ રીપેમેન્ટ સાવ બકવાસ છે.

ચંદ્રે હાથ અધ્ધર કરી નાંખતાં સાવ વાહિયાત બચાવ કર્યો છે કે, પોતે બેંકો કે નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી કોઈ લોન લીધી નહોતી પણ પોતે માત્ર ‘વ્યક્તિગત ગેરંટર’ હતા. એનસીએલટીએ સવાલ કરવો જોઈએ કે, સુભાષ ચંદ્ર કોના માટે ‘પર્સનલ ગેરંટર’ બનેલા ? પોતાના યુપની કંપનીઓ માટે જ કે બીજા કોઈના માટે ? પોતાની કંપનીઓના જ ‘પર્સનલ ગેરંટર’ જરીકે લોન ભરવાની જવાબદારી સુભાષ ચંદ્રની છે કેમ કે ‘પર્સનલ ગેરંટી’નો મતલબ જ એ છે કે, બેંક અથવા નાણાં સંસ્થા કોઈ કંપની કે કોઈને પણ લોન આપે ત્યારે કંપની કે વ્યક્તિ લોન ના ચૂકવી શકે તો ‘પર્સનલ ગેરંટર’ ચૂકવી દેશે. મતલબ કે, ‘પર્સનલ ગેરંટર’ કાનૂની રીતે બાંહેધરી આપે છે કે, પોતે જેના માટે ‘પર્સનલ ગેરંટી’ આપી છે તેની લોન ચૂકવવાની જવાબદારી તેની પોતાની છે.

‘પર્સનલ ગેરંટી’ આપનારની આર્થિક સ્થધરતાના પુરાવાના આધારે બેંકો તેની કંપની કે બીજાને લોન આપે છે એ જોતાં

નૈતિક રીતે પણ ‘પર્સનલ ગેરંટર’ લોન ભરી દેવા બંધાયેલો છે. આ નવા ભારતમાં હવે નૈતિકતાની અપેક્ષા કોઈની પાસેથી રખાય એમ નથી પણ કાનૂની રીતે સુભાષચંદ્ર લોન ચૂકવવા બંધાયેલા જ છે. હવે સુભાષ ચંદ્ર ‘પર્સનલ ગેરંટી’ આપીને ફરી ગયા એ જોતાં તેમની સામે ખરેખર તો કાનૂની કાર્યવાહી કરવાની હોય પણ તેના બદલે અહીં તો ખેરાત કરી દેવાઈ અને દેશના ઈતિહાસમાં એક કલંકિત પ્રકરણ લખાઈ ગયું.

એનસીએલટીના આ નિર્ણય સામે ‘નેશનલ કંપની લો એપિલેટ ટ્રિબ્યુનલ’માં અપીલ કરી શકાય છે. બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓને મળનારી રકમમાંથી વકીલોનો ખર્ચ પણ ના નીકળે એ જોતાં બેંકો-સંસ્થાઓ ટ્રિબ્યુનલમાં અપીલ કરશે જ. ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય સામે સુપ્રીમ કોર્ટમાં પણ અપીલ કરી શકાય છે એ જોતાં એનસીએલટી વરસી પડી એટલે સુભાષચંદ્ર સાવ ચિહ્વર આપીને છટકી ના જાય એવી શક્યતા છે ખરી. ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટ હજુ સાબુત છે એ જોતાં આ નિર્ણય માન્ય નહીં કરે એવો ભરોસો રાખી શકાય પણ સવાલ ન્યાયતંત્રનો નહીં પણ સરકારનો છે. સુભાષચંદ્ર પર વરસી પડનારી એનસીએલટીના સભ્યોને નિમણૂક અને તેમને દૂર કરવાની સત્તા કેન્દ્ર સરકાર પાસે છે. કેન્દ્ર સરકારે આ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને સુભાષચંદ્રના મદદગારોને લાત મારીને તગેરી મૂકવા જોઈએ.

કેન્દ્ર સરકારે બીજી એક સ્પષ્ટતા પણ કરવાની જરૂર છે. એનસીએલટીએ સુભાષચંદ્રના રીપેમેન્ટ પ્લાનને એટલે મંજૂરી આપી કે, ૮૦ ટકા લેણદારોને આ પ્લાન મંજૂર હતો જ્યારે ૨૦ ટકાએ જ તેનો વિરોધ કરેલો. એલઆઈસી હાઉસિંગ ફાઇનાન્સે વિરોધ કર્યો છે ને એચડીએફસીએ તો સુપ્રીમ કોર્ટમાં જાવની જાહેરાત કરી છે તો પછી કોને આ રીપેમેન્ટ પ્લાન સામે વાંધો નથી ? જેમને વાંધો નથી તેમાં સરકારી બેંકો અને સંસ્થાઓ છે ? આ સ્પષ્ટતા જરૂરી છે કેમ કે, સુભાષચંદ્રને મદદ કરવા બદલ ભાજપની નેતાગીરી સામે આંગળી ચીંધાઈ રહી છે. ભાજપની મહેરબાનીથી રાજ્યસભાના સભ્ય બનેલા સુભાષચંદ્રને ભાજપના કહેવાથી એનસીએલટીએ છટકવા દીધા એવું કહેવાય છે. ભાજપ સરકારે પોતે દૂધે ઘોયેલી હોવાનું સાબિત કરવા આ સ્પષ્ટતાઓ કરવી જરૂરી છે.

બિહારમાં પૂરનું જોખમ

પટણાઃ નેપાળમાં અચાનક આવેલા વિનાશક પૂર અને ભારે વરસાદ બાદ ગંગા, ગંડક, કોશી અને બુઢી ગંડક જેવી નદીઓમાં જળસ્તર સતત વધી રહ્યું હોવાને કારણે બિહારના કેટલાક વિસ્તારોમાં ભારે પૂર આવવાનું જોખમ ઊભું થયું છે.

અચાનક આવેલા પૂરને કારણે વધારાનું પાણી ગંડક નદીમાં આવ્યું હોવાને કારણે જળસ્તરમાં વધારો થયો હોવાનું જણાવતાં અધિકારીઓએ કહ્યું હતું કે પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને વાલ્મીકી નગર ખાતે ગંડક નદી પર આવેલા બેરેજના તમામ ૩૬ દરવાજા ખોલી નાખવામાં આવ્યા છે. શુક્રવારે સાંજે પાંચ વાગ્યા સુધીમાં ગંડક બેરેજમાંથી અંદાજે ૧.૦૨ લાખ ક્યુસેક પાણી છોડવામાં આવ્યું હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું.

ગંડક બેરેજ ખાતે જળ સંસાધન વિભાગની ટુકડીઓ અલદે પર હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું. નદીના કિનારા વિસ્તારમાં આવેલા બંધો પર નિયમિત તપાસ કરવા અને ૨૪ કલાક ચાંપતી નજર રાખવા તેમ જ સંભવિત કટોકટીને પહોંચી વળવા તમામ તૈયારી રાખવાની સૂચના આપી દેવામાં આવી હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું. નેપાળની ચીન સાથેની સરહદ નજીક બરફ-ખડકના ભૂસ્ખલનથી એક નદીનો માર્ગ બંધ થઈ ગયો હતો જેના કારણે નેપાળમાં વિનાશક પૂર આવ્યું હતું. આ પૂરમાં અત્યાર સુધીમાં ઓછામાં ઓછા ૫૪૭ લોકોનાં મોત થયાં હોવાનાં અહેવાલ છે. આ ઘટનાની સાથે સાથે જ સતત વરસી રહેલા ભારે વરસાદને કારણે ઉત્તર પ્રદેશ અને બિહારના વહીવટીતંત્રોએ નેપાળમાંથી નીચે તરફ વહેતી નદીઓની દેખરેખ વધારી દીધી છે. (એજન્સી)

ત્રિશૂલી હાઈડ્રોપાવરની ટનલમાંથી ૩૫0ને લોકોને બચાવાયાં, આમાં અનેક ભારતીય

કાઠમંડુઃ નેપાળમાં આવેલા પૂર વચ્ચે અત્યારે રાહત અને બચાવ કાર્ય ચાલી રહ્યું છે, જ્યાં સૌથી મોટો હાઇડ્રોપાવર ટનલમાંથી સેંકડો લોકોને બચાવવામાં આવ્યા છે. રાસુવામાં નેપાળી સેના દ્વારા અપર ત્રિશૂલી હાઇઇટ્રોપાવરની ટનલમાં ફસાયેલા ૩૫૦થી પણ વધુ મજૂરો અને સ્થાનિક લોકોને બચાવી લીધા હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. મહત્વની વાત એ છે કે, આ ૩૫૦ લોકોમાં ભારતીય નાગરિકો પણ સામેલ છે. ખરાબ મોસમ અને પૂર વચ્ચે પણ નેપાળી

સેના દ્વારા બચાવકાર્ય કરવામાં આવી રહ્યું છે.

નેપાળી સેનાના જણાવ્યાં પ્રમાણે આ ટનલમાં ફસાયેલા ૩૫૦ લોકોને તો બચાવી લેવામાં આવ્યાં છે, જ્યારે હજુ પણ ૧૦૦થી વધુ લોકો અંદર ફસાયેલા છે.

આ લોકોને પણ સુરક્ષિત રીતે બહાર કાઢવાની કામગીરી ચાલી રહી છે. ત્રિશૂલીસ્થિત નંબર એક સેકન્ડ મૂવમેન્ટ ટેક્ટિકલ હેડક્વાર્ટરના વોરન્ટ ઓફિસર ભક્તજન બસનેટ આ ઓપરેશનનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા છે, વિકટ

સ્થિતિમાં પણ બચાવકાર્ય ચાલી રહ્યું હોવાથી લોકોમાં ચિંતા ઘટી છે.

આ સાથે અન્ય જગ્યાએ પણ બચાવકાર્ય ચાલી રહ્યું છે. સ્યાહુબેસી, તૈમુર, મેઈલંગ, થુલો હકુ અને હુકબેસી જેવા અતિસંવેદનશીલ વિસ્તારોમાંથી પણ નેપાળી સેનાએ ૫૩૩ લોકોને સુરક્ષિત રીતે બહાર કાઢી લીધા છે. એટલે કુલ મળીને નેપાળી સેનાએ ૮૮૩ લોકોને સુરક્ષિત જગ્યાએ પહોંચાડી દીધા છે. હજુ પણ અનેક લોકો ભસાયેલા હોવાથી રાહત અને બચાવ કાર્ય ચાલી રહ્યું છે.

જમ્મુઃ પારંપારિક છડી મુબારક પવિત્ર ગુફાએ પહોંચતા જ ૫૭ દિવસની અમરનાથ યાત્રા શુક્રવારે રક્ષાબંધન અને શ્રાવણી પૂર્ણિમાના દિવસે સંપન્ન થઈ હતી. ત્રણ જુલાઈએ પહલગામ અને બાલતાલ બંને માર્ગે ત્રણ જુલાઈથી શરૂ થયેલા આ વર્ષની અમરનાથ યાત્રામાં ૪.૮ લાખ કરતાં પણ વધુ શ્રદ્ધાળુઓએ બર્ફની બાબાનાં દર્શન કર્યાં હતાં. મહંત દીપેન્દ્ર ગિરિની આગેવાનીમાં છડી મુબારકની પવિત્ર ગુફામાં પૂજા-અર્ચના સાથે યાત્રાનું સમાપન થયું હતું.

અંદાજે ૩,૮૮૮ મીટરની ઊંચાઈએ આવેલી અમરનાથ ગુફાનાં દર્શન કરવા દેશભરના શ્રદ્ધાળુઓ પહોંચ્યા હતા. પ્રારંભિક દિવસોથી જ યાત્રાએ તેજ ગતિ પકડી હતી. યાત્રા શરૂ થયાનાં પહેલા ત્રણ દિવસમાં ૫૬,૦૦૦ તો પાંચમા દિવસ સુધીમાં ૧,૦૬,૩૧૬ શ્રદ્ધાળુઓએ બર્ફની બાબાનાં દર્શન

કરવા સહિત જાસૂસી પ્રવૃત્તિઓ માટે લોકોની ભરતી કરતા હતા.

પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર દંપતી સોશ્યલ મીડિયા મારફતે ૨૦૨૪માં પાકિસ્તાની એજન્ટના સંપર્કમાં આવ્યું હતું અને આર્થિક લાભ મેળવવા જાસૂસી નેટવર્ક માટે કામ કરવા તૈયાર થયું હતું.

પાકિસ્તાની હેન્ડલરો પ્રત્યેક સિમકાર્ડ માટે દંપતીને રૂ. ૩૦,૦૦૦ આપતા હતા, એમ પોલીસે કહ્યું હતું.

દિલ્હી-એનસીઆર વિસ્તારમાં કથિત જાસૂસી નેટવર્ક ચલાવવામાં આવી રહ્યું હોવાની પોલીસના સ્પેશ્યલ સેલને માહિતી મળી હતી અને તેનાં સ્થાનિક સભ્યોને ઓળખી કાઢતાં અગાઉ તેઓ જાસૂસી માળખું વિકસાવ્યું હતું.

પહેલા સાહિલની ધરપકડ કરવામાં આવી હોવાનું જણાવતાં પોલીસે કહ્યું

હતું કે તેનાં મોબાઈલના ફોરેન્સિક રિપોર્ટમાં પાકિસ્તાનના ગુપ્તચરો સાથેના વાંધાજનક સંવાદ જોવા મળ્યા હતા. પૂછપરછ દરમિયાન સાહિલે કબૂલ્યું હતું કે વર્ષ ૨૦૨૪ અને વર્ષ ૨૦૨૫માં તે અને સમિ્રાએ દુબઈ મારફતે આઠ સિમકાર્ડ પાકિસ્તાન મોકલ્યા હતા. આ સિમકાર્ડ પાકિસ્તાનની ઑનલાઈન મેસેજિંગ એપ્લિકેસન પર એક્ટિવેટ કરવામાં આવ્યા હતા અને હેન્ડલરોએ તેનો ઉપયોગ ભારતના વોટસએપ ગ્રુપમાં પ્રવેશી સંવેદનશીલ માહિતી એકઠી કરવા માટે કર્યો હતો.

સાહિલને પગલે સમિરાની પણ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. સમિરા ભારતીય સિમકાર્ડ અને પાકિસ્તાનસ્થિત હેન્ડલરોને તે પર્ફોર્માડવામાં ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવતી હતી. (એજન્સી)

અમરનાથ યાત્રા સંપન્નઃ ૪.૮ લાખ શ્રદ્ધાળુઓએ કર્યા બાબા બર્ફનીના દર્શન

જમ્મુઃ પારંપારિક છડી મુબારક પવિત્ર ગુફાએ

પહોંચતા જ ૫૭ દિવસની અમરનાથ યાત્રા શુક્રવારે રક્ષાબંધન અને શ્રાવણી પૂર્ણિમાના દિવસે સંપન્ન થઈ હતી. ત્રણ જુલાઈએ પહલગામ અને બાલતાલ બંને માર્ગે ત્રણ જુલાઈથી શરૂ થયેલા આ વર્ષની અમરનાથ યાત્રામાં ૪.૮ લાખ કરતાં પણ વધુ શ્રદ્ધાળુઓએ બર્ફની બાબાનાં દર્શન કર્યાં હતાં. મહંત દીપેન્દ્ર ગિરિની આગેવાનીમાં છડી મુબારકની પવિત્ર ગુફામાં પૂજા-અર્ચના સાથે યાત્રાનું સમાપન થયું હતું.

અંદાજે ૩,૮૮૮ મીટરની ઊંચાઈએ આવેલી અમરનાથ ગુફાનાં દર્શન કરવા દેશભરના શ્રદ્ધાળુઓ પહોંચ્યા હતા. પ્રારંભિક દિવસોથી જ યાત્રાએ તેજ ગતિ પકડી હતી. યાત્રા શરૂ થયાનાં પહેલા ત્રણ દિવસમાં ૫૬,૦૦૦ તો પાંચમા દિવસ સુધીમાં ૧,૦૬,૩૧૬ શ્રદ્ધાળુઓએ બર્ફની બાબાનાં દર્શન

કરી લીધાં હતાં. જોકે આ વરસે યાત્રા સામે મોસમી પડકારો પણ ઊભા થયા હતા. જુલાઈના બીજા પખવાડિયામાં ભારે વરસાદ અને ભૂસ્ખલનને ભૂસ્ખલનને કારણે રેલવે ટ્રેકના માર્ગ પર અસર પડી હતી. ત્યાર બાદ ખરાબ હવામાનને કારણે યાત્રાને છ દિવસ માટે સ્થગિત કરવી પડી હતી અને પચીસ જુલાઈએ બંને માર્ગે અમરનાથ યાત્રા ફરી શરૂ કરવામાં આવી હતી.

ત્યાર બાદ સતત વરસાદને કારણે રેલવે ટ્રેકના સંવેદનશીલ હિસ્સાને નુકસાન થતાં તેમ જ પ્રતિકુળ હવામાનની ચેતવણીને કારણે નવ ઑગસ્ટે બંને માર્ગે યાત્રા રોકી દેવામાં આવી હતી અને સીમા સહક સંઘને સ્થિતસ્થિત હિસ્સાનું સમારકામ કર્યું હતું.

ત્યાર બાદ પણ અમરનાથ યાત્રા ચાલુ રહી હતી અને છડી મુબારકને બાવીસ ઑગસ્ટે શ્રીનગરથી પહલગામ રવાના કરવામાં આવી હતી. ચીફ ફાયર ઓફિસર દીપક શર્માએ જણાવ્યું કે બચાવ કામગીરી દરમિયાન ઇમારતની સ્થિતિ પર નજર રાખવામાં આવી હતી. પરિવારના જણાવ્યા મુજબ લગભગ ત્રણ વર્ષ પહેલા ઘરના આંગણામાં એક બોરવેલ બનાવવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ કામ પૂર્ણ ન થવાથી તેને અધૂરો મૂકી દેવામાં આવ્યો હતો. પછીથી બીજુ જગ્યાએ બીજો બોરવેલ ખોદવામાં આવ્યો હતો.

પરિવારને બંધ પડેલા બોરવેલના લીધે જમીન નબળી પડી ગઇ હોવાની શંકા છે. જે તાજેતરના વરસાદ પછી ઘસી પડી હતી. અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે પોલીસ અને સ્થાનિક બચાવ ટીમોએ એનડીઆરએફ કર્મચારીઓ સાથે મળીને બચાવ કામગીરી હાથ ધરી હતી.

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

- દક્ષિણાયન – સૌર શરદ઼મ્ભુત, શનિવાર, તા. ૨૯-૮-૨0૨૬, ગાયત્રી પુનઃશ્ચરણ પ્રારંભ, મારુતિ પૂજન, હિંડોળા સમાપ્ત
- ભારતીય દિનાંક ૭, માંહે ભાદ્રપદ, શકે ૧૯૪૮
- વિક્રમ સંવત ૨0૮૨, શા. શકે ૧૯૪૮, આવાળ વદ –૧
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે આવાળ, તિથિ વદ –૧
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૧૫મો દઁએપમહેર, માંહે ૧લો ફરવટીન, સને ૧૩૯૬
- પારસી કદમી રોજ ૧૫મો દઁએપમહેર, માંહે ૨જો અર્દાબહેશત, સને ૧૩૯૬
- પારસી ફરાલી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૬ઢ્રો શહેરેવર, સને ૧૩૯૫
- મુસ્લિમ રોજ ૧૫મો, માંહે ૩જો રબી ઉલ અવ્વલ, સને ૧૪૪૮
- મીસરી રોજ ૧૭મો, માંહે ૩જો રબી ઉલ અવ્વલ, સને ૧૪૪૮
- નક્ષત્ર પૂર્વાભાદ્રપદા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૭-૪૧ સુધી, પછી ઉત્તરાભાદ્રપદા
- ચંદ્ર કુંભમાં રાત્રે ક. ૨૧-૩૭ સુધી, પછી મીનમાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષરઃ કુંભ (ગ, સ, શ, ષ), મીન (દ, ચ, ઝ, થ)
- સૂર્યોદયઃ મુંબઈ ક. 0૬ મિ. ૨૪, અમદાવાદ ક. 0૬ મિ. ૨૨, રટા. ટા.
- સૂર્યાસ્તઃ મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૫૫, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૫૯, રટા. ટા.
- મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ
- ભરતીઃ બપોરે ક. ૧૨-૪૨, મધ્યરાત્રે ક. 00-૫૬
- ઑટઃ સાંજે ક. ૧૮-૪૯
- વ્રત પર્વાઈઃ વિક્રમ સંવત ૨0૮૨, ‘પિંગલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૮, ‘પરાભવ’ નામ સંવત્સર, આવાળ કૃષ્ણા – પ્રતિપદા. મારુતિ પૂજન, હિંડોળા સમાપ્ત, ગાયત્રી પુનઃશ્ચરણ પ્રારંભ, પંચક, સૂર્ય મહાનક્ષત્ર મધા, વાહન મોર.
- શુભાશુભ દિનશુદ્ધિઃ શુભ દિવસ.
- આવાળ મહિમાઃ જન્મકુંડળીમાં ચંદ્રના તથા અન્ય ગ્રહોના રાહુ સાથેના યોગો, પ્રતિયુતિ યોગ હોય તેમણે નિયમિત શિવઅભિષેક લાભદાયી પુરવાર થશે. તથા સ્વ નિર્ણયો લેવા માટે આત્મવિશ્વાસ દઢ બનશે. શિવપૂજા નિત્ય છે. શિવપૂજા માટે મુહૂર્તની આવશ્યકતા નથી. પીપળાનું પૂજન તથા શાનિ દેવતાના પૂજનનો મહિમા છે.
- મુહૂર્ત વિશેષઃ ખાતમુહૂર્ત, ગુરુ-શનિ ગ્રહદેવતાનું પૂજન, અજૈંઙ્યપાદ દેવતાનું પૂજન, આંબો વાવવો, પરગામ પ્રયાણ મધ્યમ, વિધારંભ, ખેતીવાડી, પશુ લે-વેંચ. હનુમાનચાલીસા, સુંદરકાંડ પાઠ વાંચન.
- આયમનઃ સૂર્ય-હર્ષલ ચતુષ્કોણ જાહેર પ્રસંગોમાં સંભાળવું.
- ખગોળ જ્યોતિષઃ સૂર્ય-હર્ષલ ચતુષ્કોણ
- ગ્રહગોચરઃ સૂર્ય-સિંહ, મંગળ-મિથુન, માર્ગી બુધ-સિંહ, માર્ગી ગુરુ-કર્ક, શુક્ર-કન્યા, વક્રી શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, વક્રી નેપ્ચૂન-મીન, વક્રી વલુટો-મકર.

જુલાઈમાં આઈઆઈપીના વૃદ્ધિદર ઘટીને ૬.૭ ટકા

નવી દિલ્હીઃ ખાણકામ ક્ષેત્રમાં સંકોચનને કારણે જુલાઈમાં ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનનો વૃદ્ધિદર ૬.૭ ટકા નોંધાયો હતો, જે અગાઉના મહિનામાં ૮.૮ ટકા હતો. આ નવી શ્રેણી હેઠળનો ચોથો માસિક ઇન્ડેક્સ ઑફ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ પ્રોડક્શન (આઇઆઇપી) ડેટા છે.

નેશનલ સ્ટેટિસ્ટિક્સ ઑફિસે શુક્રવારે એક પ્રકાશનમાં જણાવ્યું હતું કે, જુલાઈ ૨૦૨૬માં, આઇઆઇપીમાં વાર્ષિક ધોરણે ૬.૭ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો, જેને ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં ૭.૩ ટકા વૃદ્ધિ અને વીજળી અને ગેસ પુરવઠા ક્ષેત્રમાં ૮.૭ ટકાની મજબૂત વૃદ્ધિ દ્વારા ટેકો મળ્યો હતો.

આ ડેટા દર્શાવે છે કે ખાણકામ અને ખાણકામમાં જુલાઈમાં ૦.૯ ટકાનો ઘટાડો થયો હતો જે એક વર્ષ પહેલા ૧૦.૭ ટકાનો હતો. જુલાઇ, ૨૦૨૫માં આઇઆઇપીનો વૃદ્ધિદર ૫.૪ ટકા હતો.જુલાઇ, ૨૦૨૬ માટે ઔદ્યોગિક વિકાસ દર ૬.૭ ટકા છે જે એક વર્ષ પહેલાના મહિનામાં ૮.૮ ટકા હતો, એમ પ્રકાશનમાં જણાવાયું છે. જૂન માટે આઇઆઇપીનો સુધારેલો અંદાજ ૮.૮ ટકા હતો.જુલાઇ, ૨૦૨૬ માટે ખાણકામ અને ખાણકામ, ઉત્પાદન, વીજળી અને ગેસ પુરવઠો અને પાણી પુરવઠો, ગટર અને કચરો વ્યવસ્થાપન ક્ષેત્રોનો વિકાસ દર અનુક્રમે માઇનસ ૦.૯ ટકા, ૭.૩ ટકા, ૮.૭ ટકા અને ૭.૪ ટકા હતો. ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં જુલાઇ, ૨૦૨૬માં ૨ ડમાંથી ૧૯ ઉઘોગ જૂથોએ વાર્ષિક ધોરણે સકારાત્મક વૃદ્ધિ નોંધાવી છે. (એજન્સી)

સંઘની રૈલીમાં ભાગ લેનાર શિક્ષકોને કેમ સસ્પેન્ડ કર્યા ? કર્ણાટક સરકારને ભાજપનો સવાલ

હુ

આશ્રમશાળામાં ૨૨ છોકરીઓનો વિનયભંગ

આરોપી રસોઈયાને અગાઉ પોક્સો એક્ટ હેઠળ જેલભેગો કરાયો હતો

થાણેઃ થાણે જિલ્લામાં સરકારી આશ્રમશાળામાં ૨૨ સગીર વિદ્યાર્થીનીનો વિનયભંગ કરવા બદલ આ સપ્તાહની શરૂઆતમાં ધરપકડ કરાયેલો રસોઈયો ગુનાહિત ભૂતકાળ ધરાવતો હોઇ અગાઉ તેને પોક્સો એક્ટ હેઠળ જેલભેગો કરવામાં આવ્યો હતો. શહાપુરમાં ટેબા ખાતેની આશ્રમશાળામાં કામ કરતો ગણપત ગવળી રેકૉર્ડ પરનો આરોપી છે અને અઘાઇ

ખાતેની આશ્રમશાળામાં પણ આવો જ ગુનો આચર્યો હોવાનો તેના પર આરોપ હતો, એમ ઇન્ટિગ્રેટેડ ટ્રાઇબલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ (આઇટીડીપી)નાં પ્રોજેક્ટ ઓફિસર તેજસ્વિની ગલડિએ જણાવ્યું હતું. ગણપત ગવળીની આ સપ્તાહની શરૂઆતમાં ધરપકડ કરવામાં આવ્યા બાદ તેને સસ્પેન્ડ કરાયો હતો. ગવળી ૧૦ મહિના બાદ નિવૃત્ત થવાનો હતો.

અઘાઇની આશ્રમશાળામાં આચરેલા કૃત્ય બદલ તેની વિરુદ્ધ અગાઉ પ્રોટેક્શન ઓફ ચિલ્ડ્રન ફોમ સેક્સ્યુઅલ ઓફેન્સીસ (પોક્સો) એક્ટ હેઠળ ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. એ સમયે પણ તેને સસ્પેન્ડ કરાયો હતો. હાલ એ જાણી શકાયું નથી કે તેને કેવી રીતે અને કોના દ્વારા ટેમ્બાની આશ્રમશાળામાં નોકરી પર રાખવામાં આવ્યો હતો, એમ ગલડિએ કહ્યું હતું. (પીટીઆઇ)■

કાઇમ બ્રાન્ચના અધિકારીના સ્વાંગમાં કંપનીની જીપમાંથી ૬૧.૫ લાખ લૂંટી લીધા

થાણેઃ થાણે જિલ્લામાં કાઇમ બ્રાન્ચના અધિકારીના સ્વાંગમાં લૂંટારુઓએ કુરિયર કંપનીની જીપને આંતર્યા બાદ ડ્રાઇવરની મારપીટ કરીને ૬૧.૫ લાખ રૂપિયા લૂંટી લીધા હતા. પોલીસ અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર ૨૪ ઓગસ્ટે વહેલી સવારે આ ઘટના બની હતી. કુરિયર કંપનીમાં ડ્રાઇવર તરીકે કામ કરતો ફરિયાદી ઘટનાને દિવસે બીજા ડ્રાઇવર સાથે જીપમાં એક કરોડ રૂપિયા લઇને વ્યાલિયરથી મુંબઈ આવી રહ્યો હતો. બંને જણ જીપમાં આરામ કરી રહ્યા હતા ત્યારે ત્રણ અજાણ્યા શખસો ત્યાં આવ્યા હતા અને તેમણે જીપની બારી પર ટકોરા માર્યા હતા. ત્રણેય જણ બાદમાં બળજબરીથી જીપમાં ઘૂસ્યા હતા અને બંને ડ્રાઇવરના મોબાઇલ આંચકી લીધા હતા, એમ પોલીસે જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઇ)■

થાણેમાં બસમાં મહિલાઓના દાગીના ચોરનારા રેકૉર્ડ પરના ત્રણ આરોપી પોલીસના સકંજમાં

થાણેઃ થાણેમાં બસમાં ધ્રુવાસ દરમિયાન મહિલાઓના સોનાના દાગીના ચોરનારા રેકૉર્ડ પરના ત્રણ આરોપીને પોલીસે ઝડપી પાડી લોકઅપભેગા કરી દીધા હતા. આરોપીઓ પાસેથી ચોરીના ૨૦.૫૩ લાખ રૂપિયાના દાગીના હસ્તગત કરવામાં આવ્યા હતા. આરોપીઓની ધરપકડ કરીને પોલીસે ચોરીના છ કેસ ઉકેલી કાઢ્યા હતા, જે છેલ્લા બે મહિનામાં બન્યા હતા, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. પોલીસે ગુનામાં સંગોવાયેલા આરોપી કપિલ સુરેશ તિઠાંગે (૩૮) અને પૂર્ણિમા તિઠાંગે ઉર્ફે કલ્લુ કલ્પના (૩૨)ની ૩ ઓગસ્ટે, જ્યારે દીપક અભંગ (૪૮)ની ૨૧ ઓગસ્ટે ધરપકડ કરાઇ હતી, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. આરોપી ચોરીના છ ગુનામાં સામેલ હતા. આરોપીઓ પાસેથી ચોરીની છ બંગાડી હસ્તગત કરવામાં આવી હતી. (પીટીઆઇ)■

નાગપુર એમ્બ્યુઝમેન્ટ પાર્કને ૪.૭૫ લાખનો દંડ

મુંબઈઃ સમયસીમા સમાપ્ત થઈ ગયેલી બાદ્ય સામગ્રી અને પીણું આપવા એ ફક્ત સેવામાં ખામી નથી પરંતુ એક બેજવાબદાર કૃત્ય છે એવું અવલોકન કરી નાગપુરમાં એક ગ્રાહક કમિશને એમ્બ્યુઝમેન્ટ પાર્કને રૂ. ૪.૭૫ લાખ વખતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. પાર્કમાં સગાઈ સમારોહ વખતે મહેમાનોને એક્સપાયરી ડેટ પછીનું બોટલ બંધ પાણી અને માખીઓથી દૂષિત થયેલી મીઠાઈઓ પીરસવામાં આવી હતી. કમિશને ફન એન ફૂડ વિભાગના સંચાલકોને તબીબી ખર્ચ, માનસિક ત્રાસ અને ફોટોગ્રાફિક પ્રતિક્રિયાને હાનિ પહોંચાડવા નુકસાન ભરપાઈ અને સિક્યોરિટી ડિપોઝિટ પરત કરવા જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઇ)■

કારકિર્દીની મદ્યમાં હોય એવા દરેક વ્યાવસાયિકે ૪૫ વર્ષની વય અગાઉ આ પાંચ નાણાકીય નિર્ણયો લેવા જોઈએ

અનેક ભારતીયો માટે ૪૫ વર્ષની ઉંમર સુધીનો સમય જીવનનો મહત્વપૂર્ણ તબક્કો હોય છે. કારકિર્દીમાં પ્રગતિ થાય છે, આવક વધે છે અને આશા-અપેક્ષાઓમાં પણ વધારો થાય છે, પરંતુ તેની સાથે આર્થિક જવાબદારીઓ પણ વધતી જાય છે- જેમ કે, બાળકોનાં શિક્ષણનો ખર્ચ, ઘરની ખરીદી, નિવૃત્તિની યોજના અને વધોત્ક્ર માતાપિતાની સારસંભાળ. એટલે સંપત્તિનું સર્જન કરવાથી આગળ વધીને સંપૂર્ણ નાણાકીય આયોજન જરૂરી છે, જે વૃદ્ધિ અને સુનિશ્ચિતતા વચ્ચે સંતુલન સ્થાપિત કરી શકે. આ પ્રકારનું એક સમાધાન SBI લાઇફ-સ્માર્ટ

શિસ્તબદ્ધ રીતે બચત કરીને એક વિશ્વસનીય ફંડ બનાવવામાં મદદ કરે છે, જેથી ભવિષ્યના નાણાકીય લક્ષ્યાંકો પૂર્ણ કરવાનો વિશ્વાસ વધે છે.

૩. સુરક્ષા સાથે સંપત્તિનું સર્જન કરતી જીવન વીમા યોજના પસંદ કરોઃ પોતાની આવકના સોથી શ્રેષ્ઠ ગણામાં વ્યાવસાયિકો માટે શિસ્તબદ્ધ બચત અને જીવન વીમાકવચનો આ સમન્વય વધારે ભરોસાપાત્ર લાંબા ગાળાના આર્થિક લક્ષ્યાંકો મેળવવા એક મજબૂત આધાર આપે છે.

૪. જીવનની સાથે પોતાની નાણાકીય યોજનાની સમીક્ષા કરોઃ તમારી નાણાકીય યોજના તમારાં જીવનની સાથે બદલાવી જોઈએ. પોતાની યોજનાની નિયમિત સમીક્ષા કરવાથી ખાતરી થાય છે કે, તે તમારા લક્ષ્યાંકોને અનુરૂપ રહે, આર્થિક તૈયારી મજબૂત હોય અને જીવનનાં મહત્વપૂર્ણ તબક્કાઓમાં નિશ્ચિતતા વધે.

૫. આત્મવિશ્વાસ સાથે યોજના બનાવવામાં મદદરૂપ સમાધાનોની પસંદગી કરોઃ નાણાકીય આત્મવિશ્વાસ શિસ્ત, કવચ અને નિશ્ચિતતામાંથી મળે છે. SBI લાઇફ-સ્માર્ટ પ્લેટિના એડવાન્ટેજ ગેરન્ટેડ વળતર, જીવન વીમાકવચ, પ્રીમિયમ ચુકવણીના ફ્લેક્સિબલ વિકલ્પ આપે છે. આ લોકોને બાળકોના અભ્યાસ, નિવૃત્તિ અને અન્ય લાંબા ગાળાની જરૂરિયાતો માટે વધારે ભરોસા સાથે ફંડ બનાવવામાં મદદ કરે છે.

૨. પોતાના પોર્ટફોલિયોમાં નિશ્ચિતતાને ઉચિત સ્થાન આપોઃ એક સારો વિવિધતાસભર પોર્ટફોલિયો નાણાકીય સલામતી સાથે વૃદ્ધિનું સંતુલન સ્થાપિત કરે છે. ગેરન્ટેડ સેવિંગ્સ પ્લાન

લાતુરમાં હાઇવે નજીક વૃદ્ધનો મૃતદેહ મળી આવ્યો

લાતુરઃ લાતુર જિલ્લામાં નેશનલ હાઇવે નજીક રસ્તાને કિનારે ગુરુવારે ૭૫ વર્ષના વૃદ્ધનો મૃતદેહ મળી આવ્યો હોવાનું પોલીસે જણાવ્યું હતું. ગુરુવારે બપોરે રસ્તા પરથી પસાર થનારા લોકોની નજર રસ્તાને કિનારે પડેલા મૃતદેહ પર પડી હતી અને તેમણે તાત્કાલિક પોલીસને જાણ કરી હતી. મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે ગ્રામીણ હોસ્પિટલમાં મોકલી આપ્યો હતો. તપાસમાં મૃતકની ગોળખ સેંદ્ર હડકામી તંજાપાશા તરીકે થઇ હતી, જે જિલ્લાના ચાકુર ખાતેના રહેમતનગરનો રહેવાસી હતો. (પીટીઆઇ)■

ઑનલાઇન પેમેન્ટનો સ્કીનશોટ મોકલી ૧૭.૬૫ લાખની છેતરપિંડીઃ બે પકડાયા

મુંબઈઃ બોરીવલીના વેપારી પાસેથી ખરીદવામાં આવેલા કેમિકલના ઑનલાઇન પેમેન્ટનો બનાવટી સ્કીનશોટ મોકલી ૧૭.૬૫ લાખ રૂપિયાની કથિત છેતરપિંડી કરવાના કેસમાં બે આરોપીને રાજસ્થાનમાં પકડી પાડવામાં આવ્યા હતા. એમએચબી કોલોની પોલીસે ધરપકડ કરેલા મુખ્ય આરોપીની ગોળખ લલિતકુમાર ભગવાનરામ બિશ્નોઈ (૩૬) અને તેના સાથી વિકાસ બિશ્નોઈ (૧૮) તરીકે થઈ હતી. બોરીવલી પશ્ચિમમાં ચીકુવાડી ખાતે રહેતા નિર્મિત અજમેરા (૩૨)એ નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે

પોલીસે તપાસ હાથ ધરી હતી. ફરિયાદ અનુસાર આરોપી લલિતકુમારે વોટ્સએપના માધ્યમથી ફરિયાદીનો સંપર્ક સાધ્યો હતો. કેમિકલનો ઑર્ડર આપી આરોપીએ રામદેવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ નામનું વિઝિટિંગ કાર્ડ અને લેટરહેડ વોટ્સએપથી ફરિયાદીને મોકલાવ્યા હતા. દસ્તાવેજો જોઈ ફરિયાદીને વિશ્વાસ બેસી ગયો હતો. આરોપીએ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની મારફત માલ મોકલાવી દેવાની સૂચના આપી હતી. આ માટે ૧૭.૬૫ લાખ રૂપિયાના ઑનલાઇન પેમેન્ટનો ફોન પેનો સ્કીનશોટ પણ મોકલાવ્યો હતો. ■

મરાઠી શીખવા મુદત વધારાથી આજીવિકાનું સંકટ ટળ્યું

મુંબઈઃ ઓટોરિક્ષા અને ટેક્સી યુનિયનોએ શુક્રવારે મહારાષ્ટ્ર સરકારના મરાઠી ભાષાનું સામાન્ય વાતચીતનું જ્ઞાન મેળવવા માટે એક વર્ષનો સમય આપવાના નિર્ણયને આવકારી જણાવ્યું હતું કે આ મુદત વધારાથી આજીવિકા પરનું જોખમ તાત્કાલિક ટળી ગયું છે. ગુરુવારે મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે સમયમર્યાદા લંબાવવાની જાહેરાત કરી બિન-મરાઠી ડ્રાઇવરો સામે તાત્કાલિક કાર્યવાહી બંધ કરવામાં આવી અને તેમને ભાષા શીખવા માટે વધુ સમય આપવામાં આવ્યો.

નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ મુંબઈમાં ભાષા શીખનારા આશરે ૨૦ હજાર ઓટોરિક્ષા અને ટેક્સી ડ્રાઇવરોને સર્ટિફિકેટ આપ્યાના એક દિવસ પછી આ જાહેરાત કરવામાં આવી છે. ભાજપની આગેવાની હેઠળની રાજ્ય સરકારે એપ્રિલમાં જાહેરાત કરી હતી કે બિન-મરાઠી ડ્રાઇવરોએ મૂળભૂત મરાઠી શીખવી આવશ્યક છે, અને તેમના માટે મરાઠી વર્ગોનું આયોજન કરતી વખતે ૧૫ ઓગસ્ટની સમયમર્યાદા નક્કી કરી હતી. મુંબઈ ટેક્સીમેન એસોસિએશનના નેતા પ્રેમ શિંદે જણાવ્યું હતું કે એક વર્ષનો સમયગાળો વધારવાથી ટેક્સી ડ્રાઇવરોને મરાઠી ભાષાનું ખપ પૂરતું જ્ઞાન મેળવવા પૂરતો સમય મળશે. (પીટીઆઇ)■

INDIA
HEALTH & WELLNESS
XPO 2026

7th EDITION
INDIA
HEALTH & WELLNESS
PRODUCTS & SERVICES
EXHIBITION
Discover. Shop. Experience. Choose Better.

EVERYTHING YOU NEED
FOR A HEALTHIER YOU!

SHOP THE BEST
Health, Wellness, Organic & Lifestyle Products

LIVE TALKS & DEMOS
Learn from Experts. Get Inspired.

TASTE & EXPERIENCE
Nutritious Food, Superfoods & Wellness Beverages

RELAX & RECHARGE
Wellness Activities for Mind, Body & Soul

HEALTH CHECK-UPS
Screenings & Consultations by Experts

SATURDAY
29th
AUGUST 2026 | TIME: 10AM TO 7PM

SUNDAY
30th
AUGUST 2026 | TIME: 10AM TO 7PM

AYURVEDA & HERBAL

ORGANIC & NATURAL

HEALTH SUPPLEMENTS

BEAUTY & PERSONAL CARE

FITNESS & WELLNESS

FOOD & NUTRITION

SUSTAINABLE LIVING

9**NEHRU CENTRE**
DR. ANNIE BESANT ROAD, WORLI
SOUTH MUMBAI

9004033334 | Indiahealthshow | www.healthshow.in | ENTRY Rs. 50/- Per Person

an INTRODUCTION event

Bharti Jewellers
Since 1965

EXPLORE LIGHTWEIGHT BRIDAL JEWELLERY

55,000+ Designs

Gold | Diamond | Polki

Flagship store - Chatkopar(E) | +91 9833335001 | @ | www.bhartijewellersofficial.com

સ્પોર્ટ્સમેન

સાશા
feedback @
bombaysamachar.com

ભારત સહિત ઘણા દેશોનાં સ્ટેડિયમો જ્યાં એક સમયે દિગ્ગજો રમ્યા હતા અને વિક્રમો રચ્યા હતા, પણ હવે એ સ્ટેડિયમો સાવ અજ્ઞાત...

ગ્વાલિયરના કેપ્ટન રૂપ સિંહ સ્ટેડિયમમાં સચિને વન-ડે ક્રિકેટની સૌપ્રથમ ડબલ સેન્યુરી ફટકારી હતી.

લખનઉનું કે. ડી. સિંહ બાબુ સ્ટેડિયમ હવે ભુલાઈ ગયું છે.

મુંબઈ સમાચાર વિજરમેજક

લોકપ્રિય સ્ટેડિયમો જે ક્રિકેટના નકશામાંથી હવે ગાયબ છે

થોડા દિવસ પહેલાં દુનિયાભરના ક્રિકેટ નિષ્ણદો બાંગ્લાદેશની ઓસ્ટ્રેલિયા પરના ઐતિહાસિક ટેસ્ટ વિજય વખતે બાંગ્લાદેશ પર અભિનંદનની વર્ષા વરસાવી રહ્યા હતા ત્યારે ઘણા ક્રિકેટપ્રેમીઓના મનમાં એક સવાલ ધૂમ્પા કરતો હતો કે જે ડાર્વિન ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ પર બાંગ્લાદેશ આ યાદગાર સિદ્ધિ મેળવી એ મેદાન ઓસ્ટ્રેલિયામાં છે ક્યાં? બાંગ્લાદેશ એ દિવસે ઓસ્ટ્રેલિયાની ધરતી પર પહેલી જ વખત જીત હાંસલ કરી હતી એટલે બાંગ્લાદેશ માટે એ વિજય ઉત્સવ કરતાં જરાય ઊતરતો નહોતો. જે કંઈ હોય, ડાર્વિન ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ દુનિયાભરના લોકો માટે મૂંઝવણનો વિષય તો બની જ ગયો હતો. નવાઈની વાત એ છે કે આ ક્રિકેટલવર્સમાં ઓસ્ટ્રેલિયાના પણ કેટલાક હતા. આવું બનવાનું જ હતું, કારણકે જે ડાર્વિન ક્રિકેટ મેદાન પર બાંગ્લાદેશ ક્રિકેટના સમ્રાટ કહેવાતા ઓસ્ટ્રેલિયાને નવ વિકેટ હરાવ્યું હતું. આ ગ્રાઉન્ડની ઓળખ દુનિયાના મશહૂર ક્રિકેટ મેદાનોના નકશામાં ‘ક્રિકેટના એક અજ્ઞાત કિલ્લા’ જેવી જ આપી શકાય.

વાસ્તવમાં ડાર્વિન ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડના મૂળિયા ૧૮મી સદી સમયના છે. જોકે અહીં પ્રથમ ટેસ્ટ મેચ ૨૦૦૩માં ઓસ્ટ્રેલિયા અને બાંગ્લાદેશ વચ્ચે રમાઈ હતી અને બાંગ્લાદેશ એ જ સ્થળે ૨૦૨૬માં એની સામે વિક્રમજનક જીત મેળવી. ૨૦૦૩ની બાંગ્લાદેશ સામેની ટેસ્ટ ઉપરાંત એક વન-ડે પણ રમાઈ હતી અને ત્યાર બાદ ઓસ્ટ્રેલિયા ૨૦૦૪માં અહીં શ્રીલંકા સામે ટેસ્ટ રમ્યું હતું અને ત્યાર બાદ છેક ૨૦૨૬માં ઓસ્ટ્રેલિયા-બાંગ્લાદેશ ટેસ્ટ રમાઈ. એવું નથી કે ઓસ્ટ્રેલિયાના નોર્થર્ન ટેરિટોરીની રાજધાની ડાર્વિનમાં આ સ્ટેડિયમ કોઈ પ્રકારની પાયાભૂત સુવિધાઓ વિનાનું જેવું-તેવું સ્ટેડિયમ છે. અહીંના માર્ગ સ્ટેડિયમને ટીઓ સ્ટેડિયમ તરીકે પણ ઓળખાવવામાં આવે છે. ૧૩-૧૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૬ દરમિયાન અહીં બાવીસ વર્ષે રમાયેલી ટેસ્ટમાં છઠ્ઠા નંબરના બાંગ્લાદેશ વર્લ્ડ નંબર-વન ઓસ્ટ્રેલિયાને હરાવીને સનસનાટી મચાવી દીધી. ૨૦૦૪ પછી છેક બાવીસ વર્ષે ડાર્વિનમાં ટેસ્ટ-ક્રિકેટ કમબેક કર્યું એવું એકમાત્ર કારણ એ હતું કે આ સ્થળની લોકપ્રિયતા હંમેશાં ખૂબ ઓછી રહી છે. ઓસ્ટ્રેલિયાના ઉત્તર ભાગમાં ઉખરા કટિબંધવાળા ક્ષેત્રમાં બનેલું આ સ્ટેડિયમ તમામ પ્રકારની સુવિધાઓથી ભરપૂર છે. ઓસ્ટ્રેલિયામાં મેથી સપ્ટેમ્બર સુધીનો સમયગાળો (હવામાનની દૃષ્ટિએ) ક્રિકેટ મેચો માટે સૌથી અનુકૂળ માનવામાં આવે છે. આ સમયગાળામાં ડાર્વિનમાં હવામાન ખૂબ સૂકું હોય છે. જોકે ડાર્વિન શહેર ઓસ્ટ્રેલિયાના બાકીનાં મુખ્ય શહેરો (સિડની, એડિલેઇડ, મેલબર્ન, બ્રિસબેન વગેરે)ની સરખામણીમાં ખૂબ ઓછું જાણીતું છે અને એટલે શેષ વિશ્વની વાત જવા દો, ઓસ્ટ્રેલિયામાં પણ ઘણાને ખબર નહોતી કે તેમના દેશમાં આવું કોઈ સ્ટેડિયમ છે.

જોકે ક્રિકેટની દુનિયામાં એકમાત્ર ડાર્વિનનું સ્ટેડિયમ ગુમનામ કિલ્લા જેવું નથી. લગભગ દરેક ક્રિકેટ-રાષ્ટ્રમાં

ફરિદાબાદના નાહર સ્ટેડિયમમાં વિવ રિચર્ડ્સ રમ્યા હતા.

આવું એકાદ ક્રિકેટ સ્ટેડિયમ લોકોથી ઘણું અજાણ હોય છે. બીજી રીતે કહીએ તો આ સ્ટેડિયમ એવા છે જેને જે તે દેશના લોકો જ ભૂલી ગયા હોય છે અથવા એને વિસરાઈ ગયેલા મેદાન તરીકે ઓળખાવવામાં આવતું હોય છે. ભારતની જ વાત કરીએ. ઉત્તર પ્રદેશમાં લખનઉનું કે. ડી. સિંહ બાબુ સ્ટેડિયમ યાદ છે? કેડીએસબી નામનું આ ગ્રાઉન્ડ હોકી-લેજન્ડ કે. ડી. સિંહના નામ પરથી બન્યું હતું જે એક સમયે દેશના મુખ્ય ક્રિકેટ સ્ટેડિયમોમાં ગણાતું હતું. અહીં ટેસ્ટ અને વન-ડે, બન્ને ફોર્મેટની મેચો રમાઈ છે, પરંતુ આજે એ લખનઉના લોકો માટે ‘પુરુષ ક્રિકેટના અનામી કિલ્લા’ તરીકે ઓળખાય છે. હવે લખનઉમાં આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટ માટે લોકોમાં ઇકાના સ્ટેડિયમ લોકપ્રિય છે. જોકે કે. ડી. સિંહ બાબુ સ્ટેડિયમમાં આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા ક્રિકેટની ઘણી મેચો રમાઈ છે.

હરિયાણામાં ફરિદાબાદનું નાહર સિંહ સ્ટેડિયમ તો કે. ડી. સિંહ બાબુ સ્ટેડિયમથી પણ વધુ કમનસીબ છે. અગાઉ મયૂર સ્ટેડિયમ તરીકે ઓળખાતા આ સ્થળે ૧૯૮૮માં વેસ્ટ ઇન્ડિઝ વિરુદ્ધ ભારતે વન-ડે રમીને સ્ટેડિયમનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું અને ત્યાર બાદ સીધું ૨૦૦૬માં ઇંગ્લેન્ડ સામેની આક્રમી અને અંતિમ વન-ડે મેચ સાથે આ સ્ટેડિયમની સફર પૂરી થઈ હતી. આજે કોને યાદ હશે કે વિવ રિચર્ડ્સ જેવા દિગ્ગજ ખેલાડી ફરિદાબાદના સ્ટેડિયમમાં આંતરરાષ્ટ્રીય મેચ રમ્યા હતા. આ જ લિસ્ટમાં ગ્વાલિયરના કેપ્ટન રૂપ સિંહ સ્ટેડિયમની પણ વાત ન કરીએ તો ચર્ચા અધૂરી કહેવાય. અહીં ૧૯૮૮થી ૨૦૧૦ દરમિયાન ૧૨ વન-ડે રમાઈ હતી. ૨૦૧૦માં સચિન તેન્ડુલકરે અહીં જ વન-ડે ક્રિકેટની સૌપ્રથમ ડબલ સેન્યુરી ફટકારી હતી. એમ છતાં આજે ગ્વાલિયરનું આ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ આ મહાન રમતના અજ્ઞાત કિલ્લાઓમાં ગણાય છે.

આવી જ સ્થિતિ જમશેદપુરના કીનન સ્ટેડિયમની પણ છે. એક સમયે આ સ્થળ ભારતીય ક્રિકેટ માટે ખૂબ જાણીતું મનાતું હતું જ્યાં ટેસ્ટ અને વન-ડે મેચો રમાઈ હતી, પરંતુ સમયનું એવું ચક્ર ફરી ગયું કે ધીરે-ધીરે

જમશેદપુરનું કીનન સ્ટેડિયમ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટના નકશામાંથી જ ગાયબ થઈ ગયું.

ભારતની જેમ પાકિસ્તાનના અરબાઝ નિયાઝ સ્ટેડિયમનું પણ નસીબ એવું છે જે એક સમયે પાકિસ્તાનના મુખ્ય સ્ટેડિયમોમાં ગણાતું હતું, પણ હવે અજ્ઞાત જેવું છે. પેશાવરમાં આવેલું આ મેદાન ૧૯૮૦થી ૧૯૯૦ સુધી પ્રચલિત હતું. ત્યાં પ્રથમ વન-ડે ૧૯૮૪માં રમાઈ હતી, જ્યારે પ્રથમ ટેસ્ટ છેક ૧૧ વર્ષે રમાઈ હતી. આ મેદાનમાં ભારત ઉપરાંત ઓસ્ટ્રેલિયા, વેસ્ટ ઇન્ડિઝ, શ્રીલંકા અને ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે ટેસ્ટ મેચ રમાઈ હતી. ફુલ છે ટેસ્ટ અહીં રમાઈ ચૂકી છે, પરંતુ પાકિસ્તાનમાં આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટ માટેનાં મેદાનોની સંખ્યા ઓછી છે એવામાં પેશાવરનું આ સ્ટેડિયમ અજ્ઞાત સ્ટેડિયમોમાં ગણાય છે.

આ બધા સ્ટેડિયમોની યાદીમાં ઝિમ્બાબ્વેના એથલેટિક્સ ક્લબ ગ્રાઉન્ડ, શ્રીલંકાના રાનગિરી દામ્બુલા ઇન્ટરનેશનલ સ્ટેડિયમ, બાંગ્લાદેશના ફતુલ્લાહ ઉસ્માની સ્ટેડિયમ, ગયાનાના પ્રોવિડેન્સ સ્ટેડિયમ, રોસેલૂ ડેમિનિકાના ખૂબ જ સુંદર વિન્ડસર પાર્ક સ્ટેડિયમનો તેમ જ ન્યૂ ઝીલેન્ડના બેસિન રિઝર્વ અને સાઉથ આફ્રિકાના મેગોંગ ઓવલનો પણ સમાવેશ કરી શકાય. આ એ સ્ટેડિયમો છે જેમાં એક સમયે ક્રિકેટપ્રેમીઓની ભૂમી અને ચીસોથી વાતાવરણ જીવંત રહેતું હતું.

ક્રિકેટનું સ્ટેડિયમ માત્ર પિય, પેવિલિયન કે પ્રેક્ષકોના સ્ટેન્ડ સુધી સીમિત નથી હોતું. સ્ટેડિયમો જે તે દેશની ક્રિકેટ-સ્મૃતિના હિસ્સેદાર હોય છે. અહીં વિવિધ અને અનોખા વિક્રમો રચાયા હોય છે, દિગ્ગજ ખેલાડીઓ પધાર્યા હોય છે અને રોમાંચક મેચો રમ્યા હોય છે અને તેમના શોટ પર હજારો ચીસો અને બૂમો પડી હોય છે. જોકે અમુક સ્ટેડિયમો કમનસીબ હોય છે. આ સ્ટેડિયમો ધીરે-ધીરે ક્રિકેટના નકશામાંથી કોઈને કોઈ કારણસર ગાયબ થઈ જતા હોય છે. અન્ય દેશોના લોકોની વાત જવા દો, પોતાના દેશના (ખાસ કરીને નવી પેઢીના ક્રિકેટપ્રેમીઓ) એક દિવસ પૂછી બેસે છે કે ‘અરે! અહીં પણ આંતરરાષ્ટ્રીય મેચ રમાઈ હતી?’ ■

અરાઉન્ડ ધ વર્લ્ડ

પ્રતીક્ષા થાનકી

pratiksha.thanki@
bombaysamachar.com

બે દશક પહેલાં એમ-ટીવી પર એડવર્ડ મન્કના પેન્ટિંગ ‘સ્કીમ’ સાથે ઇનફોર્મલી જોવાનું થયા કરતું હતું. ત્યારે ખબર હતી કે મોનાલીસા કે ગર્લ વિથ પર્લ ઇયરિંગની માફક આ પણ એક લેજન્ડરી પેઇન્ટિંગ છે. તે પછી ગયા દશકમાં ઊડતી મુલાકાતે જૂના મન્ક મ્યુઝિયમ પર કૂઝ ટાઇમને ધ્યાનમાં રાખીને ફટાફટ આંટો માર્યો હતો. અને હવે ૨૦૨૧માં બનેલા નવા મન્ક મ્યુઝિયમમાં તો ત્રણ-ત્રણ ઓરિજનલ સ્કીમનાં વર્ઝન છે. તે દિવસે કયું જોવા મળી જાય તે મુલાકાતીઓ માટે સરપ્રાઇઝ બનીને રહી જતું. અમે ઓસ્લોમાં સમયના પ્રમાણમાં વધુ પ્રવૃત્તિઓ પ્લાન કરી ચૂક્યાં હતાં. એવામાં અમારે સાંજે વિગલેન્ડ પાર્ક તરફ જવાનું હતું અને તે પહેલાં મન્ક મ્યુઝિયમને ભરપૂર માણીને ઓસ્લોની નાઇટલાઇફ પણ જોવા નીકળવાનું હતું.

મન્ક મ્યુઝિયમની ટિકિટ પણ અમે પહેલેથી જ લઈ રાખેલી. તેમાંય સ્લોટ પ્રમાણે એન્ટ્રી મળતી હતી. એક સમયે નિશ્ચિત સંખ્યામાં લોકોને અંદર લઈ જવાની વ્યવસ્થા હતી. પહેલેથી બૂકિંગ ન કરાવો તો મન્કનું કયું સ્કીમ તમારા નસીબમાં જોવાનું હતું તે ચૂકી જવાત. ત્યાં ત્રણ વર્ઝનમાં એક કેયોન સ્કેચ, એક લિથોગ્રાફ અને એક પાર્પરિક પેન્ટિંગ છે જે સ્કીમનું સૌથી લોકપ્રિય વર્ઝન છે અને મ્યુઝિયમમાં જો તમે માત્ર એક જ કલાક વિતાવો તો માત્ર એક જ વર્ઝન જોઈ શકશો. દર કલાકે મ્યુઝિયમ વર્ઝન બદલી નાંખે છે. અમે તો એવું આયોજન કરીને ગયેલાં કે કમસેકમ બે વર્ઝન તો જોઈને જ નીકળીએ.

એન્ટ્રન્સ પર પહેલાં જ મ્યુઝિયમ ગિફ્ટશોપ પકડાઈ ગઈ અને હવે તો લેજન્ડરી આર્ટ અને બ્રિડી પ્રિન્ટરનો ઉપયોગ થતાં જાણે સુવિનિયર ઇન્ડસ્ટ્રી તો સાવ બદલાઈ ગઈ છે. ટોટબેક્સ, મન્કનાં અને બીજાં નોર્વેજિયન કલાકારોનાં પેન્ટિંગ્સની પ્રિન્ટ્સ, મેનેટ્રેસ, પોસ્ટકાર્ડ્સનાં ઓર્ગેનાઇઝ ઢગલાઓ પાર કરીને કશું લીધા વિના બહાર નીકળવાનું જરા

મુશ્કેલ લાગ્યું. હવે સુવિનિયરની ખરીદી વેલ્યૂ મુજબ થાય છે. એવું જ લેવું છે ખરેખર યાદગાર લાગે. મન્કની જિંદગી, તેની આર્ટની સ્ટાઇલ, તેનાં નોર્વેનાં ઘરો, ઉછેર, બધું અહીં અત્યંત વિગતે ડોક્યુમેન્ટેડ છે અને આ કલાકારે પોતાની મોટાભાગની મહત્ત્વની અને થોડી ઓછી મહત્ત્વની કૃતિઓ પણ દેશને નામ કરી છે. એટલે નોર્વે સ્ટેટ તેનો ધારે તે ઉપયોગ કરી શકે. એટલે જ કદાચ મન્કની કૃતિઓ ખ્યાતનામ હોવાં છતાં તેની ફિલ્મ માટે કદી ચર્ચામાં નથી હોતી.

મન્કનાં ચિત્રોમાં એક અજીબ ગમગીન માહોલ રહેતો અને તે સ્ટેન્ડિનેવિયન વેધર સાથે જોડાયેલો હતો કે તેમના લાઇફલોન્ગ ડિપ્રેશન સાથે, પણ તેમનાં ચિત્રો સમયને પણ તેમની અંદર સમાવીને બેઠાં હતાં. સ્ટેન્ડિનેવિયન દેશો એક યા બીજા દુનિયાની સૌથી ‘હેપ્પી કંટ્રી’નાં લિસ્ટમાં આવ્યાં કરે છે. ત્યાંની ઠંડી, શ્રે માહોલ, ટચૂકડો સમર વગેરે જોઈને ત્યાંનાં લોકોને પણ નવાઈ લાગતી હોય છે કે તેમનાં દેશો પુરા લોકોના લિસ્ટમાં આટલાં ઉપર કઈ રીતે આવી જાય છે. ત્યાં ફરીને, કુદરતનું સૌંદર્ય જોઈને, યોડ અને પહાડો અને હાઇક ટ્રેલ્સ વચ્ચે અડધું વર્ષ મોટાભાગે

અંધારામાં કઈ રીતે વિતાવવાનું તે પ્રશ્ન થયા વિના રહે નહીં.

મન્કની જિંદગી વિષે જેટલું વધુ જાણવા મળી રહ્યું હતું એટલું જ વધુ ગમગીન થતું જવાતું હતું. તેણે જાણે પોતાની કલાનો પોતાની એન્કાઇઝટી કંટ્રોલ કરવા માટે ક્યાં હોય તેવું લાગતું હતું. તેમની મોટાભાગની નેગેટિવિટી

લાગવા માંડ્યું હતું.

અમે મન્કની અલગ અલગ પેન્ટિંગ સ્ટાઇલમાં એક ૧૫ મિનિટની વર્કશોપ પણ કરી જોઈ. ખાસ તેનું ‘સ્કીમ’ જોવા માટે તો સતત ટોળામાં જ ઊભા રહેવું પડતું હતું. અમે એટલું રહ્યાં કે ત્રણેય વર્ઝન જોઈ શક્યાં. જોકે તેમની સાઇઝનું પણ મોનાલીસા જેવું જ છે. ઓરિજિનલ એટલું ટચૂકડું છે કે જોયું કે ન જોયું ખાસ ફરક નહોતો પડતો. બસ એટલું કહેવાના બ્રેગિંગ રાઇટ્સ મળે છે અને એ જ પેન્ટિંગની બાજુ માં થાસ લીધો હતો. મ્યુઝિયમમાં આર્ટ ઉપરાંત બીજા એક મજાની વાત છે ત્યાંનું ટોપ ફ્લોરનું કાફે. ત્યાંથી ઓસ્લોનો પેનોરમા વ્યૂ પણ ચૂકવા જેવો નથી. આખું મ્યુઝિયમ નવું અને લોકોને કમફર્ટેબલ રહી શકાય તે ધ્યાનમાં રાખીને બનાવવામાં આવ્યું છે તે અનુભવી શકાતું હતું.

આ મ્યુઝિયમમાં થોડીવાર માટે દુઃખી ભલે થઈ જવાયું, તેણે જે આર્ટનું કલેક્શન દુનિયા માટે સર્જ્યું છે તેનાથી ઘણાંને પોતાના મનની વાત તેની કલામાં ઝલકતી દેખાય છે. તેઓ અવારનવાર પેરિસ જઈને ત્યાંનાં કલાકારો અને સાહિત્યકારોનો પ્રભાવ પણ સાથે લઈ આવતા. તેઓ કદી પરણ્યા પણ નહીં અને

૮૦ વર્ષની

જિંદગીમાં જે પણ સર્જ્યું તે બધું અમે ત્યાં જોઈ રહ્યાં હતાં. ખરેખર કલા માફકતે પોતાની અંદરની વાત દુનિયાને કહી શકવાનો મન્કમાં કદાચ સુપરપાવર જ હતો તેવું કહી શકાય. આજે તો તેમના સ્કીમને ચુદથી માંડીને પર્યાવરણ અને પોલિટિક્સ, દરેક પ્રકારના પ્રશ્નોના સંદર્ભમાં વાપરવામાં આવે છે.

એક સાંજે ઓસ્લોમાં જ ચાલવા નીકળ્યા પછી આકાશનો રંગ અચાનક એવો નાટકીય રાતો બની ગયો કે જાણે કુદરત ચીસ પાડી રહી હોય અને તે કુદરતની ચીસ માટે પણ કાન આડા હાથ કરતો હોય છે. પ્રવાસ ઘણી વાર મેકેનિકલ લાગવા માંડતો હોય છે, આવી પળો તેને અચાનક જ જીવંત બનાવી દેતી હોય છે. ■

મસ્તરામની મસ્તી

મિલન ત્રિવેદી

feedback@bombaysamachar.com

- અને એક મઠનો અવાજ આવ્યો : ‘તમારો યુનિયો ‘બજેટ-ભંગ’ નહીં થવા દે...’

બે છેડા ભેગા કરવા તેણે જુગાડુ જાહેરાત કરેલી કે ‘ગમે તેટલા ભાવ વધે - ગમે તેટલા મહેમાન આવે - ગમે તેટલા ઉત્સવો કે તહેવારો આવે... તમારું બજેટ ડામાડોળ નહીં થવા દઉં.’

તોરલે જેમ જેસલને કહેલું કે ‘તારી બેડલીને ડૂબવા નહીં દઉં’ અને જેસલને જે હાથકારો થયો હતો તેવી ફિલિંગ આવી.

આમેય યુનિયો કશું મક્કત કરે નહીં એટલે ફી તરીકે પાંચ કિલો ડુંગળી, પાંચ કિલો ખાંડ અને ૫૦૧ રૂપિયા રોકડા રાખેલા.

આ મહિને તો તહેવારોનો એવો ‘ડોઝ’ આવ્યો છે કે સામાન્ય માણસનું બજેટ વેન્ટિલેટર પર આવી ગયું છે.એક બાજુ રક્ષાબંધન, બીજી બાજુ સાતમ-આઠમનો મેળો, વચ્ચે આવતું મીની વેકેશન અને ઉપરથી રસોડામાં ગર્જના કરતા ડુંગળી-ખાંડના ભાવ!

અમારા યુનીલાલ પોતાના ડ્રૉઇંગ રૂમમાં પક્ષાસન વાળીને બેઠા, સામે એક ડાયરી, હાથમાં બોલપેન અને કપાળ પર પસીનાનાં ટીપાં બાજુ ગયાં, પરંતુ તે જાણતો હતો કે તે કોઈ દેશનું અર્થતંત્ર નથી સુધારી રહ્યો, પણ પોતાના ઘરના ‘બે છેડા’ ભેગા કરવા માટે આણનમ જુગાડની શોધ કરી રહ્યો છે. પછી કોઈ ‘નીટ’ની એકઠાણનું પેપર નીકળતું હોય તેમ મગજમાંથી મુદ્દાઓ સરક્યા.

ચાલો, જોઈએ યુનીલાલનો આ ‘માસિક મોક્ષ માર્ગ’!

શરૂઆત થઈ રક્ષાબંધનથી. યુનીલાલે પહેલો જુગાડ અજમાવ્યો : ‘ડિજિટલ પ્રેમ અને સસ્પેન્સ કવર!’

તેણે બહેનોને રાખડી બાંધ્યા પછી સુંદર શુકનનું કવર આપ્યું. અંદર ૫૦૦ની નોટ મૂકવાને બદલે એક ચિઠ્ઠી મૂકી: વ્હાલી બહેન, તારો પ્રેમ અમૂલ્ય છે. આ રકમ મે તારા નામે ‘ઇમેજનરી એક્ઝી’માં મૂકી છે, જે તને હું આવતી જન્માષ્ટમીએ (અથવા બજેટ સરખું થાય ત્યારે) વ્યાજ સાથે આપીશ!

જો મોટી બહેન જો રોકડેરોકડો વ્યવહાર જ માંગે તો google payની તૈયારી કરવી અને પાંચ મિનિટ પ્રયત્ન કર્યા પછી કહેવું, ‘અરેરે! સર્વર ડાઉન છે, સાંજ પહોંચી જશે!’ (જે સાંજ ક્યારેય આવવાની નહોતી).

રસોડાનો રાજા અને રાણી એવા ડુંગળી-ખાંડનો ડિપ્લોમેટિક બહિષ્કાર કરવા માટે અમુક ડાયલોગ પાકા કરાવા...

રક્ષાબંધન પતે એટલે રસોડાનું સરપ્રાઇઝ ઑડિટ કરવું.

પત્ની કડક અવાજે કહે કે ‘સાંભળો છો? ખાંડ પૂરી થઈ ગઈ છે અને ડુંગળીના ભાવ તો આસમાને પહોંચ્યા છે. ભજીયાં વગર સાતમ-આઠમ કેમ ઊજવાશે?’

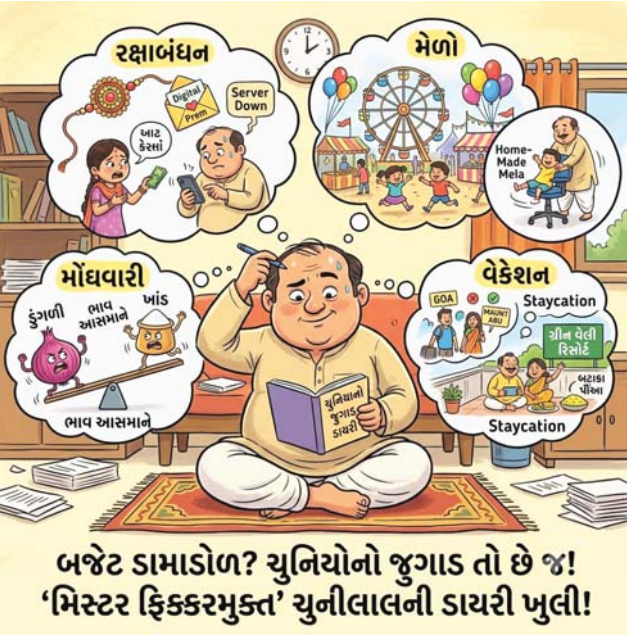
યુનીલાલે ‘આરોગ્ય અને આધ્યાત્મિક’ જુગાડ લોન્ચ કર્યો છે.

ડુંગળીનો વિકલ્પ આપીને કહેવું ‘પ્રિયે, તને ખબર છે? શાસ્ત્રોમાં લખ્યું છે કે શ્રાવણ-ભાદરવમાં ડુંગળી ન ખવાય! એનાથી તામસી વૃત્તિ વધે. આપણે આખો મહિનો સાત્ત્વિક રહેવાનું છે. ડુંગળી બંધ, એટલે શરીર પણ ફિટ અને પાકીટ પણ ફિટ!’

ખાંડનો વિકલ્પ આપવો અને કહેવું ‘અને ખાંડ? અરે, ખાંડ તો ‘સફદ ઝેર’ છે! ડોક્ટરો કહે છે કે ગળપણ ઓછું ખાવું જોઈએ. આ તહેવારોમાં આપણે ઘરના બધા સભ્યોને ‘યુગર-ફી’ લાઇફસ્ટાઇલ પર શિક્ષ્ટ કરીએ છીએ. મોકાઈના બદલે આપણે બધા પ્રેમથી એકબીજાનું મોઢું મોઢું કરાવીશું!’

આટલું બોલ્યા પછી ઊંધા ફરી જવું નહીં તો પત્નીના ડોળાનો સામનો નહીં

રક્ષાબંધન - મેળો - ડુંગળી ને ખાંડ વિરુદ્ધ યુનિયાનો જુગાડ

બજેટ ડામાડોળ? યુનિયોનો જુગાડ તો છે જ! ‘મિસ્ટર ફિક્કરમુક્ત’ યુનીલાલની ડાયરી ખુલી!

(Office Chair) પર બેસાડી અને ગોળ-ગોળ ફેરવો. સાથે ટેપેરેકોર્ડરમાં મોટેથી મેળાનું સંગીત વગાડો. છોકરો ચક્કર ખાઈને નીચે પડશે અને બોલશે : ‘પપ્પા, બસ... બહુ મેળો થઈ ગયો!’

ખાણી-પીણીમાં મેળાની ભેળ અને ચાટના બદલે તેમણે ઘરમાં મમરા-સેવ ભેગા કરીને મોટો બાઉલ ભરી દઈ અને નામ આપવું રોંચલ મેળા સ્પેશલ ઇન્દોરી ભેલ!

ચગડોળના પૈસા બચાવવા મેળાના મેદાન બહાર ઊભા રહીને છોકરાઓને કહેવું ‘જુઓ બેટા, ચગડોળમાં બેસો તો ઊલટી થાય. આપણે નીચે ઊભા રહીને જ આકાશમાં ગોળ ગોળ ફરતા લોકોને જોઈને આનંદ લેવાનો! આને કહેવાય ‘ઓપન-અંર એન્ટરટેઇનમેન્ટ’!

મીની વેકેશનને જુદી પરિભાષામાં લેવું. ‘સ્ટેકેશન’ (Staycation)નો મંત્ર આપવો.

ઑગસ્ટમાં સળંગ ત્રણ રજા આવતી હતી. આજુબાજુના પાડોશીઓ ગોવા, ઉદયપુર અને મહાબળેશ્વરના સ્ટેટસ મૂકી રહ્યા હતા. એકવાર આવે જ કે ‘આપણા પાડોશી એમના પરિવારને લઈને માઉન્ટ આબુ ગયા છે અને તમે મને આ આખો ઑગસ્ટ ઘરમાં જ પૂરી રાખી છે!’

જરાય ગભરાયા વગર ચશ્માં સરખા કરી અને કહેવું, ‘પ્રિયે, તું હજુ આધુનિક ટ્રેન્ડથી અજાણ છે! અત્યારે દુનિયામાં ‘ટૂરિઝમ’ જૂનું થઈ ગયું છે, હવે ‘સ્ટેકેશન’ અને ‘ઇકો-ફ્રેન્ડલી લિવિંગ’નો જમાનો છે.’

ઘરની અગાસી પર બે યટાઈ પાથરી, નીચે ફૂંડાં ગોકવવાં અને કહેવું, ‘આ આપણું ‘ગ્રીન વેલી રિસોર્ટ’ છે.’

સાંજે બટાકા પોંઆ બનાવીને અગાસી પર ખાવા અને પંખાની હવા નીચે બેસીને કહેવું, ‘જોયું? ન ટ્રાફિકની કચકચ, ન હોટેલનું મોંઘુ બિલ, અને તાજી હવા ફીમાં!’

આમ જુઓ તો તહેવારોની મજા મિત્રો સગાં-વહાલાંઓ અને કુટુંબીજનોને ભેગા કરી આનંદ કરવામાં આવે.

યુનીલાલે પોતાનો આ સિલેબસ વેચી અને ૫૦ કિલો ડુંગળી ૫૦ કિલો ખાંડ અને ૧૦,૦૦૦ રૂપિયા ભેગા કરી લીધા છે. એને બારોબાર જલસા થઈ ગયા.

ખાંડની ચાસણીમાં ડૂબાડેલી ડુંગળીના કટકાનું કચુંબર એક શાહી વાનગી ગણાશે.

કરી શકો.

સાતમ-આઠમના મેળામાં જવાની જીદ થાય સ્વાભાવિક છે તો શું કરવું?

‘વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી’નો જાદુ અજમાવવો, ‘પપ્પા, મેળામાં જવું છે! ચગડોળમાં બેસવું છે, કુંગા ફોડવા છે અને જંક ફૂડ ખાવું છે!’ બજેટ અહીં જ સો ટકા કંલેપ્સ થઈ જાય. મેળામાં જવું એટલે ઓછામાં ઓછો બે-ત્રણ હજારનો ધુમાડો!

જોકે યુનીલાલના ઇન્ડિયન જુગાડુ સિલેબસમાં જણાવ્યા પ્રમાણે :

ઘરમાં ‘હોમ-મેડ મેળો’ ઊભો કરવો. ચગડોળનો અનુભવ કરાવવા નાના દીકરાને ઘરમાં રહેલી પ્લાસ્ટિકની ફરતી ખુરસી વસવાટ - જન સમુદાય સાથે ચોક્કસ પ્રકારનાં સમીકરણો જાળવી શકાય.

માનવી સામાજિક પ્રાણી છે. તે સમાજમાં બધાની સાથે રહેવા ઈચ્છતો હોય છે અને સાથે સાથે તેને પોતાની ગોપનીયતા પણ જાળવી રાખવી હોય છે. માનવીને અમુક પ્રકારના સંબંધ માન્ય છે તો સાથે ચોક્કસ બાબતો માટે તે અલગ રહેવા માગે છે. તે મોડેળાશ તો ઈચ્છે છે, પણ આ મોડેળાશ એક પ્રકારની સીમિતતાવાળી હોવી જોઈએ. તે ખુલ્લાપણું તો ઈચ્છે છે, પણ સાથે ચોક્કસ પ્રકારની બાધીત પરિસ્થિતિમાં તે વધુ સલામતી અનુભવે છે. ખુલ્લાપણું અનુભવવા તે આવાસની સામે પોતાનું આંગણું બનાવે છે અને તે આંગણાને દીવાલ વડે બંધિયાર બનાવી દે છે. ક્યારેક ખુલ્લાપણા માટે તે આવાસની અંદર ચોક્કની વ્યવસ્થા કરે છે પણ આ ચોક ચારે તરફથી ઓરડાઓ વડે ઘેરાયેલો હોય છે. આવાસની રચનામાં કે જીવનમાં, મોકળાશની ઈચ્છા રાખતો માનવી તે મોકળાશને પોતાની રીતે બાંધી રાખવા પ્રયત્ન કરતો હોય છે.

વ્યક્તિગત ગોપનીયતાના વિચારો તથા ગોપનીયતાના સામાજિક ધારા-ધોરણો ભિન્ન હોય છે. વ્યક્તિગતતામાં શક્ય હોય તેટલી બાબતો પોતાના પ્રભાવ તથા તાબા હેઠળ રાખવાનો પ્રયત્ન થાય છે, જેયારે સામાજિક ગોપનીયતામાં ઘણાં સમીકરણો બદલાઈ જાય. આવાસમાં વ્યક્તિ પોતાના ઘરની આસપાસ આડશ રૂપ વડો બનાવે જેથી તેના દ્વારા નિયંત્રિત થતી પરિસ્થિતિ - સીમા નિર્ધારિત થાય. આ વંદાની અંદર પછી ડાખે એ રીતે બનાવવામાં આવે છે જેનાથી બહારના

સ્થાપત્યનું વાઈ-ફાઈ

હેમંત વાળા

feedback@bombaysamachar.com

આવાસની રચના પાછળ ઘણા હેતુ છે. આવાસ થકી વિપરીત પરિબળો સામે રક્ષણ મળે, સલામતીની ભાવના જાગે, જે તે કાર્ય માટે સગવડ તા મળી રહે, જીવન-જરૂરિયાતની ચીજ વસ્તુઓનો સંગ્રહ સરળ મળે, ક્રૅટુંબિક ભાવના દૃઢ થાય અને સાથે સાથે એક ઓળખ બંધાય. આવા આવાસમાં વિરોધાભાસી બાબતોનું સહ-અસ્તિત્વ જોવા મળે છે. આવાસ થકી માનવી પોતાના વ્યક્તિગત જીવન માટે સીમા નક્કી કરે છે. આ સીમામાં ગોપનીયતા જળવાઈ રહે તેવો પ્રયાસ થતો હોય છે. આ માટે આવાસને બાહ્ય પરિસ્થિતિથી વિમુખ બનાવાય કે સાથે સાથે બહારના સમાજ સાથેનો સંબંધ પણ જરૂરી હોવાથી ક્યાંક સંપર્કતા પણ સ્થપાય છે. આવાસની રચના જ એટલા માટે કરવામાં આવે છે કે માનવીનું પોતાનું વ્યક્તિગત ક્ષેત્ર નિર્ધારિત થઈ જાય, સાથે સાથે તે ક્ષેત્ર સમગ્ર વસવાટ - જન સમુદાય સાથે ચોક્કસ પ્રકારનાં સમીકરણો જાળવી શકાય.

માનવી સામાજિક પ્રાણી છે. તે સમાજમાં બધાની સાથે રહેવા ઈચ્છતો હોય છે અને સાથે સાથે તેને પોતાની ગોપનીયતા પણ જાળવી રાખવી હોય છે. માનવીને અમુક પ્રકારના સંબંધ માન્ય છે તો સાથે ચોક્કસ બાબતો માટે તે અલગ રહેવા માગે છે. તે મોડેળાશ તો ઈચ્છે છે, પણ આ મોડેળાશ એક પ્રકારની સીમિતતાવાળી હોવી જોઈએ. તે ખુલ્લાપણું તો ઈચ્છે છે, પણ સાથે ચોક્કસ પ્રકારની બાધીત પરિસ્થિતિમાં તે વધુ સલામતી અનુભવે છે. ખુલ્લાપણું અનુભવવા તે આવાસની સામે પોતાનું આંગણું બનાવે છે અને તે આંગણાને દીવાલ વડે બંધિયાર બનાવી દે છે. ક્યારેક ખુલ્લાપણા માટે તે આવાસની અંદર ચોક્કની વ્યવસ્થા કરે છે પણ આ ચોક ચારે તરફથી ઓરડાઓ વડે ઘેરાયેલો હોય છે. આવાસની રચનામાં કે જીવનમાં, મોકળાશની ઈચ્છા રાખતો માનવી તે મોકળાશને પોતાની રીતે બાંધી રાખવા પ્રયત્ન કરતો હોય છે.

વ્યક્તિગત ગોપનીયતાના વિચારો તથા ગોપનીયતાના સામાજિક ધારા-ધોરણો ભિન્ન હોય છે. વ્યક્તિગતતામાં શક્ય હોય તેટલી બાબતો પોતાના પ્રભાવ તથા તાબા હેઠળ રાખવાનો પ્રયત્ન થાય છે, જેયારે સામાજિક ગોપનીયતામાં ઘણાં સમીકરણો બદલાઈ જાય. આવાસમાં વ્યક્તિ પોતાના ઘરની આસપાસ આડશ રૂપ વડો બનાવે જેથી તેના દ્વારા નિયંત્રિત થતી પરિસ્થિતિ - સીમા નિર્ધારિત થાય. આ વંદાની અંદર પછી ડાખે એ રીતે બનાવવામાં આવે છે જેનાથી બહારના

સ્થાપત્યમાં બંધિયાર ને ખુલ્લાપણું

સમાજ સાથે - બહારની પરિસ્થિતિ સાથે ઇચ્છિત સંપર્ક સ્થપાય. આવાસના ઓરડાને બહારની પરિસ્થિતિથી બચાવવા કે અલિપ્ત રાખવા દીવાલો બનાવાય છે. આધુનિક આવાસની એક જરૂરિયાત મુજબ દીવાનાખંડ અને રસોડા વચ્ચેનો દૃશ્ય સંપર્ક જળવાઈ રહે તે માટે બે વચ્ચેની દીવાલ દૂર કરાય અને પછી આ દૃશ્ય સંપર્કના જે તે પ્રકારે સુનિશ્ચિત કરવા માટે વચ્ચે ચોક્કસ પ્રકારની છિદ્રાળુ આડશ ઊભી કરાય.

આવાસની રચનામાં ખુલ્લાપણું જરૂરી છે. પ્રાપ્ય જમીનનું ક્ષેત્રફળ ઓછું હોય કે બાંધકામ સીમિત ક્ષેત્રફળવાળું હોય, તો પણ ખુલ્લાપણાની અપેક્ષા રખાય જ છે. આવાસના વિસ્તારને મુખ્યત્વે ત્રણ ભાગમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય : ઉપયોગિતા માટેનો વિસ્તાર, સંગ્રહ સ્થાન તરીકે નિર્ધારિત થતી જગ્યા અને ખુલ્લાપણા કે મુક્તતાનો અહેસાસ કરાવતા સ્થાન. રસોઈ કરવા માટે જે જગ્યા જોઈએ તે ઉપયોગિતા પ્રકારની શ્રેણીમાં આવે. કબાટ માટે જે જગ્યા જોઈએ એને સંગ્રહસ્થાન કહેવાય. જ્યારે આ બંને વચ્ચે રહેલી, રાયરચીલા-મુક્ત જગ્યા વડે ખુલ્લાપણું અનુભવાય. આ જગ્યાનો કુટુંબના સભ્યો પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે ઉપયોગ કરી શકે. મહેમાન આવે ત્યારે આવા સ્થાને રાત્રે પથારી પથરાઈ જતી હોય અને રજાના દિવસોમાં અહીંયા જ બેસીને કેરમ કે પના રમાતા હોય. લગ્ન સમયે અહીં જ મહેડી મૂકવામાં આવે અને કુટુંબમાં નિધન થયું હોય તો અહીં જ ખરખરો કરવામાં આવે. આવાં મુક્ત સ્થાનો જ આવાસને જીવંત બનાવે છે.

પરંપરાગત ગ્રામ્ય વિસ્તારના આવાસમાં આગળનું આંગણું ખુલ્લાપણાનો મહત્તમ અહેસાસ કરાવી શકે. શહેરી વિસ્તારના એપાર્ટમેન્ટમાં આ શક્યતા નથી હોતું. અહીં તો ૬-૧૦ એપાર્ટમેન્ટની વચ્ચે ચારે તરફથી બંધિયાર એવો માત્ર આવનજાવનનો માર્ગ હોય છે, જે ખુલ્લાપણાનો અહેસાસ કરાવવા સમર્થ નથી. છતાં પણ આવા સ્થાનને પૂર્ણ

રીતે બંધિયાર ન બનાવી ત્યાં જો કુદરતી હવા-ઉજાસની વ્યવસ્થા ઊભી કરાતી હોય અને જો આ સ્થાનનું ક્ષેત્રફળ વધારે રાખી સામાન્ય ઉપયોગિતાની સંભાવના ઊભી કરાતી હોય તો આ સ્થાન બંધિયારપણાની શ્રેણીમાંથી બહાર નીકળે. જો આ શક્ય ન હોય તો ખુલ્લાપણાની અનુભૂતિ માટે આવાસની આંતરિક રચનામાં જ પૂરતી સંભાવનાઓ હોવી જોઈએ. આ મુશ્કેલ છે, પણ અસંભવ નથી.

ખુલ્લાપણું અનુભવવા માટે શહેરી વિસ્તારના એપાર્ટમેન્ટમાં સંગ્રહસ્થાન ઓછા કરી શકાય. રાયરચીલું પણ બહુ-ઉપયોગી બનાવવું પડે. જે તે સ્થાનના નિર્ધારણમાં પણ, શક્ય હોય ત્યાં, ઓવરલેપ માન્ય રાખવું પડે. સાથે સાથે બારીઓ મોટી રાખવાથી ખુલ્લાપણાની અનુભૂતિમાં વધારો થઈ શકે. ક્યારેક ઉંચી છત પણ મદદરૂપ થાય. ખુલ્લાપણું અનુભવવા દરેક પ્રકારની ભૌતિક કે મનોવૈજ્ઞાનિક ગીચતા ઓછી કરવી પડે. આનાથી વિપરીત પરિસ્થિતિથી બંધિયારપણાનો ભાવ ઊભરી શકે.

પ્રાપ્ય બજેટમાં આવાસનું ક્ષેત્રફળ તેટલું જ રહે. તેથી, જીવનશૈલીના ધોરણે, અગ્રાભક્ષમાં ન આવે તેવી બિન-જરૂરી ઉપયોગિતા ઓછી કરવી પડે. જે જરૂરી હોય તેટલા જ પદાર્થો - સામગ્રી સંચરવાની ટેવ પાડવી પડે. સંયોધી અગત્યનું, જે છે તે પૂરતું છે - તે પ્રમાણે સંતોષ માનવો પડે. જ્યાં સુધી વધુ મોટા આવાસની અપેક્ષા હોય ત્યાં સુધી અત્યારનું આવાસ ગમે તેટલું હોય, તો પણ નાનું જણાશે.

ખુલ્લાપણાની અનુભૂતિ આવાસની બહાર પણ થઈ શકે. બની શકે કે આવાસ માત્ર રહેવાની અનુકૂળતા માટેના સાધન તરીકે જ હોય. આવાસ સમૂહની બહાર, સામાન્ય વિસ્તારમાં, ચોક્કસ પ્રકારની સવલતો ઊભી કરી શકાય. આનાથી આવાસ પ્રત્યેની અપેક્ષામાં થોડી હળવાશ આવી શકે. પણ આ પ્રક્રિયામાં આવાસનું એક એકમ તરીકે જે મહત્ત્વ છે તે ઓછું થઈ જાય. આવાસ એ એવું સ્થાન છે જ્યાં ક્રૅટુંબિક સમીકરણો તથા ક્રૅટુંબ એક અગત્યનું ઘટક છે - અને આવાસ આ ઘટકનું આશ્રય સ્થાન.

આવાસ એ લાગણીઓને પ્રતિબિંબિત કરતી રચના છે. અહીં ઉપયોગિતા સાથે વ્યક્તિની સંવેદના અને ભાવના પણ સમાવાવી જોઈએ. આવાસ એ રહેવા માટેનું મશીન માત્ર નથી. મશીન ઉપયોગિતાની દૃષ્ટિએ થોડો રહે, પણ તેમાં વ્યક્તિની લાગણીઓનું પ્રતિબિંબ ન પડે. આવાસનું ઇચ્છિત બંધિયાર કે ખુલ્લાપણું માનવીની હકારાત્મક લાગણીઓને હકારાત્મક પ્રતિભાવ આપવાનું એક અસરકારક માધ્યમ બની શકે.

ભાષા વૈભવ...

ગુજરાતી - ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દોની જોડી જમાવો	
A	B
પ્રણય	પ્રભાવ
પ્રણામ	પ્રેમ
પ્રત	નમસ્કાર
પ્રતાપ	સામનો
પ્રતિકાર	નકલ

જાણવા જેવું

ગણ એટલે પ્રજાસત્તાક રાજ્ય, પ્રજાતંત્ર, ગણ રાજ્ય, પોતાની મેળે પોતાનો કારભાર ચલાવીને તથા પ્રામાણિક ધંધાઓ કરીને પોતાની આજીવિકા ચલાવનાર લોકોનો સમૂહ. ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ ગણનો અર્થ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય થાય છે. ૨૬ જાન્યુઆરી આપણે ગણતંત્ર દિન પણ કહેવાય છે.

ગુજરાત મોરી મોરી રે

પુરુષ હોવા છતાં પણ મંચ પર સ્ત્રીની ચાલ, અવાજ અને હાવભાવ સચોટ રજૂ કરી દર્શકોને મંત્રમુગ્ધ કરનારા કલાકાર કોણ?

અ) રેવાશંકર

બ) જયશંકર

ક) બાપુલાલ

ડ) ઉમિયાશંકર

નોંધી રાખો

સંબંધમાં વિશ્વાસ હોવો જરૂરી ગણાય છે, પણ સાથે સાથે એ વિશ્વાસનો ગેરલાભ નથી લેવાતો એ સમજણ પણ જરૂરી છે.

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફ્રન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી સોમવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઈલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

શબ્દલાલિત્ય

૧	૨		૩			૪	૫		૬
૭						૮			
		૯						૧૦	
	૧૧				૧૨				
૧૩				૧૪				૧૫	૧૬
૧૭			૧૮				૧૯		
		૨૦				૨૧			
૨૨					૨૩				૨૪
		૨૫						૨૬	
૨૭					૨૮				

આડી ચાવી

૧. ભાંગી તૂટી ઈમારત (૪)
૭. કાલાવાલા (૪)
૭. પાણી, નીર (૨)
૮. વનસ્પતિ, ઓસડીયાં વગેરેનો કાવો (૩)
૯. શારીરિક, શરીરને લગતું (૩)
૧૦. પુરાણું, પ્રાચીન (૨)
૧૧. લગની, દયાન (૩)
૧૨. મકાનમાં અંચવાળા માટે મૂકેલ બાકું (૩)
૧૪. પાર્વતી (૩)
૧૫. નાનું જીવડું (૨)
૧૭. દૂગણી ગાયની --- ખણી લેવી (૨)
૧૮. શળને ઓઢાડવાનું કપડું (૩)
૨૦. ફીફું, ઘોળું (૩)
૨૧. સંખ્યા (૩)
૨૨. સેના, લશ્કર (૨)
૨૩. ખાટું (૩)
૨૫. કેલી (૩)
૨૬. --- ભલા ન બોલના --- ભલી ન ચૂપ (૨)
૨૭. મદમસ્ત (૪)
૨૮. સાંભળ્યા પ્રમાણે, જે સાંભળ્યું હોય તે (૪)

ઊભી ચાવી

૧. હસતાં વળતે ગાલમાં પડતો નાનો ખાડો (૩)
૨. શરીર, કાયા (૨)
૩. રચનાર (૪)
૪. સીંઘળા (૫)
૫. કલહ, કલેશ (૨)
૬. ગાંડું, પાગલ (૩)
૯. મૃત્યુ સંબંધી વરો (૩)
૧૨. --- આપવા=બાંધવારી આપવી (૩)
૧૩. પૃથ્વી (૨)
૧૪. ઊભું (૩)
૧૬. ત્રાજવું (૨)
૧૮. ઉકળતું (૫)
૧૯. દુઃખ, આફત (૩)
૨૧. મનોહર (૪)
૨૨. સુગંધ (૩)
૨૪. વીતી ગયેલું (૩)
૨૫. કામ (૨)
૨૬. આંસુ (૨)

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮
૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫
૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨
૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯
૫૦	૫૧	૫૨	૫			

એક નજર ઇંધર ભી

કામિની શ્રોક

feedback@
bombaysamachar.com

વામન અને વિરાટ-શારીરિક કદનું પ્રમાણ દર્શાવતા આ બંને શબ્દ આપણી સંસ્કૃતિમાં પણ મહત્ત્વ ધરાવે છે. વિષ્ણુના પાંચમા વામન સ્વરૂપના અવતારે દૈત્યોને અટકાવવા વિરાટ સ્વરૂપ ધારણ કરી ત્રણ ડગલામાં પૃથ્વી, આકાશ અને પાતાળ માપી લીધા અને દેવોની સલામતી અખંડ રહી. વિરાટ સ્વરૂપનું એટલું જ વિરાટ યોગદાન. અલબત્ત, શારીરિક ઊંચાઈ અને માનસિક ઊંચાઈ મેળ ખાઈ એ જરૂરી નથી.

તાજેતરના ઇતિહાસ પર નજર નાખીએ તો ઓસામા બિન લાદેનની શારીરિક ઊંચાઈ ખાસ્સી હતી, પણ માનસિક રીતે વામણો હતો. ગાંધીજીનું શારીરિક કદ વામણું હતું, પણ કર્તુત્વ વિરાટ હતું. વામન અને વિરાટ કદના મુદ્દે વિશ્વ પર નજર નાખતા જાણવા મળે છે કે વ્વાટેમાલા અને નેપાળના લોકોની શારીરિક ઊંચાઈ ઘણી ઓછી હોય છે જ્યારે નેધરલેન્ડ્સના લોકો શારીરિક ઊંચાઈમાં વિશ્વમાં નંબર વન ગણાય છે. છ ફૂટ ૬ ઇંચ કે એથી વધુ ઊંચાઈ મનુષ્યમાં વિશિષ્ટ માનવામાં આવે છે અને એમાં પણ નેધરલેન્ડ્સ મેદાન મારી જાય છે. યુએસ અને ચીન વિશ્વની બે વિરાટ મહાસત્તા શારીરિક ઊંચાઈની બાબતે ટોપ પંચીસમાં પણ સ્થાન નથી ધરાવતા. નેધરલેન્ડ્સની શારીરિક ઊંચાઈમાં થયેલી અસાધારણ પ્રગતિનાં કારણો જાણવા જેવાં છે. એ ચકાસવાથી આપણી સમજણનો વિસ્તાર થાય છે.

ડચ લોકો: માનવ સમાજના માઉન્ટ એવરેસ્ટ

નેધરલેન્ડ્સનાં સ્ત્રી અને પુરુષ પૃથ્વી પરના સૌથી ઊંચા લોકોની ખ્યાતિ ધરાવે છે

નેધરલેન્ડ્સની ઊંચાઈ મીમાંસા

નેધરલેન્ડ્સના લોકો ડચ પીપલ (Dutch People) તરીકે ઓળખાય છે. ડચ શબ્દ જર્મન ભાષામાંથી ઊતરી આવ્યો છે. એકલદોકલ ઊંચાઈના કિસ્સામાં અન્ય દેશના લોકો છત આંબી ગયા હોય એવાં ઉદાહરણ છે, પણ સમગ્ર દેશની વાત કરીએ તો સર્વે અનુસાર વિશ્વમાં છ ફૂટથી વધુ ઊંચાઈ ધરાવતા સૌથી વધુ લોકોની વસ્તી નેધરલેન્ડ્સમાં જોવા મળે છે.

‘રૉયલ સોસાયટી ઓફ લંડન’ દ્વારા પ્રકાશિત એક અભ્યાસ અનુસાર ૧૮૫૦ની આસપાસ નેધરલેન્ડ્સના પુરુષો યુરોપના સૌથી ઊંચાણા-બટકા લોકોમાં સ્થાન ધરાવતા હતા. ૧૮૬૦ના અવલોકનમાં જણાવાયું છે કે ૧૮૬૦માં ડચ લશ્કરમાં ફરજ બજાવતા પુરુષોની સરાસરી ઊંચાઈ ૧૬૫ સે.મી. - ૫ ફૂટ ૫ ઇંચ હતી અને એ સમયે યુએસના પુરુષોની હાઇટ ૫ સે.મી. - ડચ પુરુષની સરાસરી ઊંચાઈ (એવરેજ હાઇટ) ૧૮૨.૫ સે.મીટર એટલે કે ૫ ફૂટ ૧૧.૮ ઇંચ અને ડચ મહિલાની સરાસરી ઊંચાઈ ૧૬૮.૭ સેન્ટિમીટર - ૫ ફૂટ ૬.૫ ઇંચ છે. યુએસમાં પુરુષની સરાસરી ઊંચાઈ ૧૭૭.૧ સે.મી. - ૫ ફૂટ ૮.૭ ઇંચ અને અમેરિકન મહિલાની સરાસરી ઊંચાઈ ૧૬૩.૫ સે.મી. - ૫ ફૂટ ૪.૩ ઇંચ છે.

જોકે ઇતિહાસનાં પાનાં ફેરવતાં વિપરિત ચિત્ર જોવા મળે છે. ૧.૮૭ ઇંચ વધારે હતી અને અમેરિકન લોકો વિશ્વના સૌથી વધુ ઊંચાઈ ધરાવતા લોકો ગણાતા હતા. ત્યાર પછી ચિત્ર સમૂળનું બદલાઈ ગયું. ૧૬૫ વર્ષમાં ડચ લોકોની ઊંચાઈમાં ૨૦ સે.મી. - ૭.૮ ઇંચનો વધારો થયો છે જ્યારે અમેરિકનોમાં કેવળ ૬ સે.મી. - ૨.૪ ઇંચ વધારો જોવા મળ્યો છે. આ આંકડાઓની માયાજાળ હકીકત સામે અરીસો ધરતી હોવાથી રજૂ કરી છે.

ખાદાખોરાકીની અસર

ડેરી પ્રોડક્ટ્સ માટે ખાસ્સું વળગણ છે.

ચીઝ, માખણ, યોગર્ટ, ક્રીમ, ઘી વગેરે) માટે અનહદનો લગાવ જોવા મળે છે. અભ્યાસ અનુસાર ઊંચાઈ વધારવામાં આ ખોરાકો આદતે મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. અભ્યાસ કરનારી ટીમના પ્રોફેસર લુઈ બેરેટના કહેવા અનુસાર પેડેરી પ્રોડક્ટ્સમાં કેલ્શિયમની માત્રા ઊંચા પ્રમાણમાં હોય છે અને કેલ્શિયમ હાડકાના બંધારણ અને વિકાસ માટે અગત્યનું છે. આ ખોરાકો આદતથી કેલ્શિયમનો પુરવઠો શરીરને સતત અને સારા પ્રમાણમાં મળે છે જેણે લોકોની ઊંચાઈ વધારવામાં મહત્ત્વનો રોલ અદા કર્યો છે. ચીઝ અને દૂધના ઉત્પાદન અને વપરાશમાં નેધરલેન્ડ્સ અગ્રણી દેશ છે. અભ્યાસ અનુસાર પર્યાવરણ પણ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે. બહેતર આરોગ્ય અને આરોગ્ય સેવા, બહેતર શિક્ષણ અને આર્થિક સમૃદ્ધિ જેવાં પરિબળો પણ ઊંચાઈ વધવાના મુદ્દા સાથે સાંકળવામાં આવ્યા છે. લંડનના બિહેવિયરલ બાયોલોજિસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા સર્વેમાં જાણવા મળ્યું કે વધુ ઊંચાઈ ધરાવતા પુરુષોને વધુ સંતાન હતાં. જેનેટિક્સ સાયન્સ અનુસાર ઊંચા પુરુષો ઊંચાઈ માટેના ગુણસૂત્રો (જન્સ) નવી પેઢીને આપતા હોવાથી ડચ વસ્તીમાં ઊંચા લોકોનું પ્રમાણ વધતું રહે છે.

આજના સમયમાં વિગન ફૂડ હેબિટ (કેવળ વનસ્પતિજન્ય ખોરાક આરોગવાનો અને પ્રાણીજન્ય ખોરાક, ખાસ કરીને ડેરી પ્રોડક્ટ્સ ત્યજી દેવાનો) યુરોપ અને યુએસએમાં મોટા પ્રમાણમાં ફેલાઈ છે. જોકે નેધરલેન્ડ્સમાં વિગન આહાર લેનારાઓની સંખ્યા અત્યંત નજીવી છે. એકંદરે ડચ લોકોમાં ડેરી પ્રોડક્ટ્સ (દૂધ, ચીઝ, માખણ, યોગર્ટ, ક્રીમ, ઘી વગેરે) માટે અનહદનો લગાવ જોવા મળે છે. અભ્યાસ અનુસાર ઊંચાઈ વધારવામાં આ ખોરાકો આદતે મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. અભ્યાસ કરનારી ટીમના પ્રોફેસર લુઈ બેરેટના કહેવા અનુસાર પેડેરી પ્રોડક્ટ્સમાં કેલ્શિયમની માત્રા ઊંચા પ્રમાણમાં હોય છે અને કેલ્શિયમ હાડકાના બંધારણ અને વિકાસ માટે અગત્યનું છે. આ ખોરાકો આદતથી કેલ્શિયમનો પુરવઠો શરીરને સતત અને સારા પ્રમાણમાં મળે છે જેણે લોકોની ઊંચાઈ વધારવામાં મહત્ત્વનો રોલ અદા કર્યો છે. ચીઝ અને દૂધના ઉત્પાદન અને વપરાશમાં નેધરલેન્ડ્સ અગ્રણી દેશ છે. અભ્યાસ અનુસાર પર્યાવરણ પણ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે. બહેતર આરોગ્ય અને આરોગ્ય સેવા, બહેતર શિક્ષણ અને આર્થિક સમૃદ્ધિ જેવાં પરિબળો પણ ઊંચાઈ વધવાના મુદ્દા સાથે સાંકળવામાં આવ્યા છે. લંડનના બિહેવિયરલ બાયોલોજિસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા સર્વેમાં જાણવા મળ્યું કે વધુ ઊંચાઈ ધરાવતા પુરુષોને વધુ સંતાન હતાં. જેનેટિક્સ સાયન્સ અનુસાર ઊંચા પુરુષો ઊંચાઈ માટેના ગુણસૂત્રો (જન્સ) નવી પેઢીને આપતા હોવાથી ડચ વસ્તીમાં ઊંચા લોકોનું પ્રમાણ વધતું રહે છે.

આપણે ત્યાં ખૂબ ઊંચાઈવાળા લોકો માટે ‘તાડ’ જેવા ઊંચા એવો ભાષા પ્રયોગ વપરાય છે. ૧૯૫૮માં અહીં The Klub Lange Mensen (Tall People's Club)ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી જેને આપણે ‘તાડ ક્લબ’ કહી શકીએ. સરાસરી ઊંચાઈથી વધુ હાઇટ ધરાવતા લોકો માટે આ સંગઠન શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. આ ક્લબનો સભ્ય કોણ બની શકે એની માર્ગદર્શિકા છે. પુરુષ ઓછામાં ઓછો ૧.૮૦ મીટર - ૬ ફૂટ ૩ ઇંચ ઊંચો હોવો જોઈએ અને મહિલાની ઊંચાઈ ૧.૮૦ મીટર - ૫ ફૂટ ૧૧ ઇંચ કે એથી વધુ હોવી જોઈએ. મોજમજા અને ઉજવણી ઉપરાંત ક્લબમાં ઊંચા લોકોને નડતી સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવાની કોશિશ કરવામાં આવે છે. ક્લબના ઘોષણાપત્રમાં સભ્યોને સત્તાવતી કેટલીક બાબત વિગતવાર સમજાવવામાં આવી છે. જેમ કે ટ્રેન, બસ કે ટ્રામમાં એમને પગતાણ (ટોટિયા લાંબાવીને બેસવાની અનુકૂળતા) ઓછી હોય છે. મોટાભાગની એરલાઇન્સ પણ એમને વિશેષ સગવડ આપવા ઉત્સુક નથી. કાર ઉત્પાદકો પણ તેમને માટે આરામદાયક સીટ બનાવવા અંગે ઉદાસીન છે. નેધરલેન્ડ્સમાં બાઇસિકલનું ખાસ્સું ચલણ છે, પણ આ ઇન્ડસ્ટ્રી સુધ્ધાં મોંઘીદાર સાઇકલ જ તાડ જેવા લોકો માટે બનાવે છે. આમ આ બધી સમસ્યા દૂર કરવા વિવિધ કોશિશ કરવામાં આવે છે. ■

‘તાડ’ ક્લબ

ઊંચા લોકોની સમસ્યા પણ ઊંચી હોય.

સિક્કાની ત્રીજી બાજુ

જયપંત પંડ્યા

feedback@
bombaysamachar.com

ડેડી, આઇ હેવ વોન !

ડેડી, આઇ હિઝ ઇટ !

ડેડી, ઇટ વોઝ માય રે.

આવા સંવાદોની કલ્પના ત્યારે તો અચૂક થાય જ્યારે વિશ્વના પ્રથમ ક્રમાંકના ખેલાડીને કોઈ હરાવે કે કોઈ મોટી સફળતા મેળવે, પરંતુ આવા સંવાદોની આપ-લે પિતા સાથે થાય જ નહીં તો? તમને એમ અનુમાન કરવાનું અચૂક મન થશે કે હશે કોઈ મોટી વ્યક્તિ જેણે સફળતાને પચાવવાનું શીખી લીધું હશે, પરંતુ તમને એમ કહું કે એ એક મૂછનો દોરો ફૂટ્યો હોય તેવો ૧૫ જ વર્ષનો છોકરો છે છો?

હા, એ છોકરો એટલે દિલ્હીનો વંદન અલંકાર સવાઈ. માત્ર ૧૫ જ વર્ષની તેની વય એટલે ટીનએજ માં પ્રવેશ્યાને પણ માંડ બે વર્ષ વિત્યાં છે. તે ચેસનો ખેલાડી છે અને તેણે એક ઑનલાઇન બ્લિટ્ઝ ટુર્નામેન્ટમાં વિશ્વના પ્રથમ ક્રમના ખેલાડી મેગ્નેસ કાર્લસેનને હરાવ્યો!

વિચાર કરો કે કેટલી મોટી સફળતા! આવી સફળતા પછી કોઈ પણ વયની વ્યક્તિનો ઉત્સાહ સમાય ખરો? તે પહેલાં તો ઘરે ફોન કરે, કાં વોટ્સએપ તો કરે જ. પોતાના મિત્રો સાથે સેલિબ્રેશન એ જ દિવસે કરે. શું-શું ન કરે!

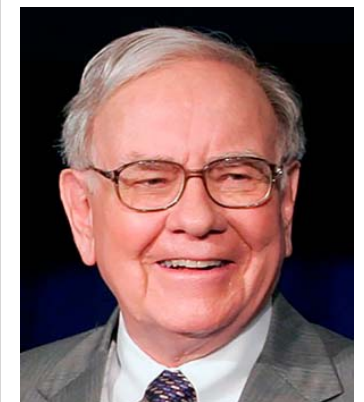
જોકે વંદનના પિતા અલંકાર સવાઈને અને બાકીના પરિવારજનોને ક્યારે આ મોટા સમાચારની જાણ થઈ? જ્યારે બીજા દિવસે પિતાને થયું કે મારો દીકરો શું કરી આવ્યો છે તે જોઉં તો ખરો. તેમણે chess.com વેબસાઇટ ખોલી ત્યારે ખબર પડી કે ઓહો!

કુંવર તો વિશ્વના પ્રથમ ક્રમના ખેલાડીને હરાવીને આવ્યા છે. માત્ર વંદનના પરિવારજનો જ નહીં, તેના કોય ગુરૂપ્રીતપાલસિંહ પણ પરિણામની જાણ નહોતી! તેમને પણ બીજા દિવસે જ જાણ થઈ. ગુરૂપ્રીતપાલસિંહ કહે છે કે બોર્ડ પર બેસે ત્યારે વંદન એકદમ આક્રમક, પરંતુ રમત પછી આ આક્રમકતા ખોવાઈ જાય. પછી તે અંતર્મુખી બની જાય. જાણે કે વંદને શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાનું તત્ત્વચિંતન પચાવી લીધું. બુદ્ધમાં રડાઈ નહીં, સુખમાં છકાય નહીં! એ પંક્તિને અચવા લૂંછી છે.

આજે ઠંડા પીણાની એક જાહેરખબરમાં કહે છે કે નાના-નાના આનંદની પણ ઉજવણી કરો. અહીં તો આવડો મોટો વિજય. તેની કોઈ ઉજવણી જ નહીં. ઉજવણી છોડો, જાણ પણ નહીં કરવાની, તે

ચેસ ખેલાડી દિલ્હીનો વંદન અલંકાર

વોરન બૈકેટ

ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

પણ પરિવારને અને પ્રશિક્ષકને!

જોકે આવા લોકો હોય છે. ‘ધૂરંધર’ ફેમ નિર્દેશક આદિત્ય ઘરને જ જુઓને. આમ તો, ‘ઉરી: સર્જિકલ સ્ટ્રાઇક’, ‘આર્ટિલક ૩૭૦’ સફળ તો ખરી જ, પરંતુ ‘ધૂરંધર’ અને ‘ધૂરંધર રિવેન્જ’ બંને અત્યાર સુધીની સૌથી સફળ ફિલ્મ બની ગઈ તોય તેના ધૂરંધર નિર્દેશક આદિત્ય ઘરે કોઈ ઇન્ટરવ્યૂ આપ્યો નથી. પહેલી ‘ધૂરંધર’ની સફળતા પછી બીજી ‘ધૂરંધર’ના પ્રમોશન માટે તેઓ કોઈ મીડિયાના દ્વારે પણ નહોતા ગયા. તેમની પત્ની અભિનેત્રી ચામી ગૌતમ કહે છે, સફળતા તેમના માથા પર ચડી નથી. નથી તેઓ મિજાજ ગુમાવી બેસતા. તે તો એવા ને એવા નમ્ર વ્યક્તિ છે જેવા તે ધૂરંધર પહેલાં હતા.

એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ

આવા અનેક વ્યક્તિ મળી જશે, જેમણે સફળતા ખરેખર પચાવી છે.

વોરન બકેટનું નામ કોણ નહીં જાણતું હોય? આટલા મોટા ધનાઢ્ય, શેરબજારમાં મોટા રોકાણકાર, જેમની સલાહો લોકો પાઠ્યપુસ્તકની જેમ સાંભળે-વાંચે તેવા આ ઉદ્યોગપતિ હજી પણ એ જ ઘરમાં રહે છે જે ઘર તેમણે દસ-વીસ વર્ષ પહેલાં નહીં ઈ. સ. ૧૯૫૮માં ખરીવ્યું હતું! વિચાર કરો, આજે કોઈને માત્ર પચાસ લાખ વધુ કમાણી થઈ જાય તો પણ તે વધુ મોટા ઘરમાં અને વધુ ભપકાદાર ઘરમાં જવાનું વિચારવા લાગે છે, પરંતુ વોરનદાદા તો એ જ ઘરમાં રહે છે. આ જ કોલમમાં આપણે ઝોહો મેઇલ અને અન્ય એપ્લિકેશન-સૉફ્ટવેર બનાવનાર તમિળનાડુના શ્રીધર વેમ્બૂની વાત જાણી હતી.

અબજોપતિ હોવા છતાં તે તમિળનાડુના મથલમ્પરાર્ઈ ગામમાં સાદગીપૂર્ણ રીતે જીવી રહ્યા છે.

ભારતના ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ પણ તેમના સાદગીપૂર્ણ જીવન માટે જાણીતા હતા. તેમને મન વિદ્યાર્થીઓ, યુવાનોને સકારાત્મક રીતે ઉન્નત ભારત માટે કાર્ય કરતા કરવા એ જ સ્વાખ હતું. તેમનું નિધન પણ આ રીતે જ થયું. ૨૭ જુલાઈ ૨૦૧૫એ કલામ શિલોંગમાં આહઆહએમમાં ‘ક્રિએટિંગ અ લિવેબલ પ્લાનેટ અર્થ’ પર પ્રવચન આપવા જઈ રહ્યા હતા. વિમાનમાં બેસવા માટે સીડીનાં પગથિયાં ચડતી વખતે તેમને અસુખ વર્તાયું. પરંતુ થોડા વિશ્રામ પછી તેઓ પ્રવચન આપવા માટે લોકોની વચ્ચે પહોંચી ગયા. તેમના પ્રવચનમાં પાંચ મિનિટ પછી તે મંચ પર જ ઢબી પડ્યા...!

ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ પણ આવા જ લોકોમાં સ્થાન પામે.

જ્યારે મુખ્ય પ્રધાનના દાવેદાર જાહેર થયા ત્યારે તે છેલ્લી હરોળમાં બેઠા હતા. તેમને ખબર જ નહોતી કે તે મુખ્ય પ્રધાન બનશે. તેમને જાણતા લોકો કહે છે કે મુખ્ય પ્રધાન બન્યા પછી પણ તેઓ સહેજે બદલાયા નથી. ‘મૃદુ અને મક્કમ’નું બિરુદ પામેલા ભૂપેન્દ્રદાદા ક્યાંય પ્રવાસે જાય છે તો વચ્ચે કોઈ યાત્રા ગલ્લે ખાટલા પર બેસી ચા પી લે છે, તો ક્યારેક પોતાની વાહન શ્રૃંગખલા રોકી સામાન્ય નાગરિકોને મળી લે છે. ઉલ્લેખનીય છે કે ભૂપેન્દ્રભાઈ દાદા ભગવાનના ધ્યંતનમાં માને છે અને તેને આત્મસાત કરેલું છે. એટલે આટલા સરળ અને સહજ રહી શકે છે. ■

ઓર એ મોસમ હસી

દેવલ શાસ્ત્રી

feedback@
bombaysamachar.com

લોહીના ઇતિહાસમાંથી પસાર થતી ઔદ્યોગિક પ્રગતિ...

ક્યારેક ઇતિહાસનાં પાનાં નિરાંતે ઊથલાવીએ તો રાજાઓ, યુદ્ધો અને વિજયોની વચ્ચે માણસ પણ દેખાય છે. ક્યારેક તેના હાથમાં તલવાર હોય છે, ક્યારેક હથોડી, ક્યારેક યંત્રનું લીવર અને ક્યારેક માત્ર એક ખાલી થાળી-વાટકી.

અઢારમી સદીના મધ્યે ઇંગ્લેન્ડમાં દુનિયા બદલાવા લાગી. વરાળથી યંત્રો ચાલ્યાં, કાપડની મિલો ઊભી થઈ, કોલસાની ભઠ્ઠીઓ સળગવા લાગી અને ઉત્પાદનની ગતિ એવી વધી ગઈ કે માણસને લાગ્યું કે કુદરતની શક્તિ પણ પોતાના હાથમાં લઈ શકાય.

આ હતી ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ. આ શબ્દ સાંભળતાં પ્રગતિ, ફેક્ટરી, રેલવે, નવી ટેકનોલોજી અને આધુનિક દુનિયા યાદ આવે છે, પરંતુ એ જ ક્રાંતિની બીજા બાજુએ ધુમાડાથી ભરાયેલું આકાશ, ગંદી નદીઓ, ગીચ વસાહતો અને લાંબા કલાકો સુધી કામ કરના મજૂરો પણ હતા. શહેરો ઊભાં થઈ રહ્યાં હતાં, પરંતુ એ શહેરોમાં રહેતા દરેક માણસનું જીવન ઊંચું થઈ રહ્યું નહોતું.

ઇંગ્લેન્ડનાં ગામડાંમાંથી રોજગારની શોધમાં લોકો માન્ચેસ્ટર અને બીજા ઔદ્યોગિક શહેરો તરફ આવવા લાગ્યા. ખેતીની જૂની વ્યવસ્થામાં આવેલા ફેરફારોને કારણે અનેક પરિવારોની જમીન સાથેની જિંદગી બદલાઈ ગઈ હતી. શહેરમાં ફેક્ટરી હતી, કામ હતું અને મજૂરી હતી. તેની સાથે ધુમાડો હતો, ઘોંઘાટ હતો અને એવો લાંબો કામનો દિવસ હતો જે માણસને સાંજ સુધીમાં માણસ કરતાં વધુ યંત્ર જેવો બનાવી દે.

લંડનમાં તો એક સમયે સ્થિતિ એવી થઈ કે થેમ્સ નદીમાંથી આવતી દુધિ આખા શહેરને પરેશાન કરી પામ્યું. ૧૮૫૮ની આ ઘટના પાછળથી ‘ગ્રેટ રિંટક’ તરીકે ઓળખાઈ. જે શહેર વિશ્વની સૌથી મોટી સત્તાઓમાંનું એક બની રહ્યું હતું એ જ શહેર પોતાની નદીમાં ભરાતી ગંદકી સામે ઊભું હતું. વિજ્ઞાન આગળ દોડી રહ્યું હતું, પરંતુ શહેરની ગટરવ્યવસ્થા પાછળ રહી ગઈ હતી. નાનાં બાળકો ફેક્ટરીઓમાં કામ કરતા. કોલસાની ખાણોમાં જતા. સાંકડા ભાગોમાંથી સરળતાથી પસાર થઈ શકતા હોવાથી ચીમની સાફ કરવાનું જોખમી કામ પણ તેમને સોંપાતું. બાળપણ અને મજૂરી વચ્ચેની રેખા લગભગ ગાયબ થઈ ગઈ હતી. પરિવાર ગરીબ હોય ત્યારે બાળકનો હાથ પણ આવક માટે જરૂરી હતો.

૧૮૩૩માં બ્રિટિશ સરકારે ફેક્ટરીમાં બાળકોના કામ અંગે કાયદો બનાવ્યો. બાળકોના કામના કલાકો મર્યાદિત કરવામાં આવ્યા અને શિક્ષણની જોગવાઈ કરવામાં આવી, પરંતુ કાયદો બન્યો એટલે પરિસ્થિતિ તરત બદલાઈ નહોતી ગઈ. આ આખી દુનિયાને સમજવા માટે ચાર્લ્સ ડિકન્સનું નામ પૂરતું છે. ડિકન્સે ગરીબી દૂરથી જોઈ નહોતી. બાળપણમાં તેમના પરિવાર પર આર્થિક મુશ્કેલી આવી હતી અને તેમણે પોતે પણ નાની ઉંમરે મજૂરી કરી હતી. પાછળથી Oliver Twist લખતાં તેમણે અનાથાશ્રમ અને વર્કહાઉસની દુનિયાને સાહિત્યમાં એવી રીતે મૂકી કે આજે પણ ઓલિવરનું એક દૃશ્ય યાદ રહી જાય છે. નાનો ઓલિવર હાથમાં ખાલી વાટકી લઈને ઊભો છે. તેને ભૂખ લાગી છે. તે થોડું વધુ ભોજન માગે છે. ડિકન્સે ઔદ્યોગિક યુગનો ઇતિહાસ આંકડાઓમાં લખ્યો નહોતો. તેમણે ભૂખ બતાવી. એક બાળકની વાટકી બતાવી. એ વાટકીમાં આખા સમાજની અસમાનતા દેખાતી હતી.

ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ આગળ વધતી રહી. રેલવે આવી. કારખાનાં વધ્યાં. ઉત્પાદન વધ્યું. વેપાર વધ્યો. મધ્યમ વર્ગ ઊભો થયો. શહેરોનું સ્વરૂપ બદલાયું. સામાન્ય માણસ માટે પણ એવી વસ્તુઓ ઉપલબ્ધ થવા લાગી જે અગાઉ માત્ર ધનિકોના ઘરમાં જોવા મળતી હતી. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિને માત્ર શોષણની કથા કહેવી પણ અધૂરી વાત છે. એણે આધુનિક દુનિયાનો જન્મ કર્યો. દુનિયાને માણસ માટે રહેવા યોગ્ય બનાવવામાં ઘણાં વર્ષો લાગ્યાં.

આજે આપણે બીજી એક મોટી ટેકનોલોજિકલ ક્રાંતિની વચ્ચે છીએ. ત્યારે વરાળનું એન્જિન હતું, આજે ફ્ઝિમ બુદ્ધિ છે. ત્યારે મશીન જોઈને લોકો વિચારતા હતા કે હવે માણસની જરૂર કેટલી રહેશે; આજે AI જોઈને પણ એવો જ સવાલ ઊભો થાય છે. યાની લારીથી લઈને મોટી કંપની સુધી UPI પહોંચી ગયું છે. ગામડાના યુવાનના હાથમાં સ્માર્ટફોન છે. મેટ્રો, હાઇવે, સેટેલાઇટ અને AI બધું એક જ પેઢીની આંખો સામે આવી ગયું છે. આપણે ટેકનોલોજીને અપનાવવામાં પહેલાં કરતાં વધુ ઝડપથી આગળ વધી રહ્યા છીએ.

ભારતની પોતાની એક તસવીર છે. રોજગારની શોધમાં ગામેથી શહેરમાં આવતો માણસ. શહેરની બહાર ઊભી થતી નવી ફેક્ટરી. કામની આશામાં લાંબી લાઇનમાં ઊભેલો યુવાન. રસ્તાની બાજુમાં નાની દુકાન ચલાવતો પરિવાર. બીજા બાજુ નવી દુનિયાની ચમકતી ઇમારતો દોઢસો-બસસો વર્ષ પહેલાં ઇંગ્લેન્ડનાં શહેરોમાં જે પ્રશ્નો ઊભા થયા હતા તેમના કેટલાક પડ્યા આજે આપણાં શહેરોમાં પણ સંભળાય છે. રોજરોટીની શોધમાં ઘર છોડીને શહેર તરફ આવતો માણસ દેખાય છે. અહીં ઇતિહાસ આપણને અચાનક સ્પર્શી જાય છે.

ઔદ્યોગિક ક્રાંતિના સમયનો મજૂર પણ શહેરમાં માત્ર કામ શોધવા આવ્યો નહોતો. તેની પાછળ પણ કોઈ ઘર હતું, કોઈ પરિવાર હતો અને કદાચ એક નાનું સપનું હતું : ‘મારાં બાળકોનું જીવન મારા કરતાં સાફ હોવું જોઈએ...’ કદાચ પ્રગતિની આખી કહાની એ જ રસ્તા પર ક્યાંક ઊભી છે. એક બાજુ નવી દુનિયા બનાવતાં યંત્રો છે. બીજા બાજુ એ યંત્રો ચલાવતો માણસ.

અને વચ્ચે ફરી એ જ જૂનું સપનું ઊભું છે કે થોડું સાફું જીવન. ■

દ

એન્ડ

‘મુશ્કેલીઓમાંથી જ ચમત્કારો જન્મે છે.’
-જનરેલા બ્રુચેર

આઈટી શેરો ઉછળતા ઈક્વિટી સેન્સેક્સમાં ૩૩૦ પોઈન્ટનું અને નિફ્ટીમાં ૮૫ પોઈન્ટનું બાઉન્સબેક વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની ₹ ૫૦૩૯.૮૦ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી, સ્થાનિક ફંડોની ૫૧૮૩.૯૩ કરોડની ખરીદી

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: આઈટી ક્ષેત્રની વૈશ્વિક અગ્રણી કંપની એનવીડિયાનાં પરિણામો મજબૂત આવ્યાના નિર્દેશો સાથે વોલ સ્ટ્રીટ ખાતે તેના શેરના ભાવમાં ૮.૭ ટકા જેટલો ઉછાળો આવ્યો હતો અને અન્ય આઈટી શેરોના પણ ભાવ વધી આવતા આજે સ્થાનિક ઈક્વિટી માર્કેટમાં આઈટી શેરોમાં રોકાણકારોની વ્યાપક લેવાલી રહેતાં બે દિવસની મંદીને બ્રેક લાગી હતી અને બાઉન્સબેક જોવા મળ્યું હતું, જેમાં બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જનો ૩૦ શેરનો બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ ૩૩૦૭.૯૨ પોઈન્ટ અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જનો ૫૦ શેરનો બેન્ચમાર્ક નિફ્ટી ૮૪.૮૦ પોઈન્ટ ઉછળીને બંધ રહ્યો હતો. આજે મુખ્યત્વે આઈટી ક્ષેત્રની ટીસીએસ, ઈન્ફોસિસ, ટેક મહિન્દ્રા, એચસીએલ ટેકનોલોજીસના શેરેના ભાવ વધીને બંધ રહ્યા હતા.

નોંધનીય બાબત એ છે કે આજે વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની રૂ. ૧૩,૨૬૩.૬૨ કરોડની ખરીદી સામે રૂ. ૧૮,૩૦૩.૪૨ કરોડની વેચવાલી રહેતાં કુલ રૂ. ૫૦૩૯.૮૦ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી રહી હતી. જોકે, તેની સામે સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારોની

રૂ. ૧૬,૫૩૯.૩૮ કરોડની ખરીદી સામે રૂ. ૧૧,૩૫૫.૪૫ કરોડની વેચવાલી રહેતાં કુલ રૂ. ૫૧૮૩.૯૩ કરોડની ખરીદી રહી હોવાથી બજારનાં સુધારાને ટેકો મળ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. આજે બીએસઈ બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ ગઈકાલના ૭૬,૯૩૩.૫૯ના બંધ સામે સુધારાના અન્ડરટોને ૭૭,૧૨૮.૦૫ની સપાટીએ ખૂલ્યા બાદ સત્ર દરમિયાન નીચામાં ૭૬,૯૮૮.૨૨ અને ઉપરમાં ૭૭,૩૫૭.૯૭ સુધી મજબૂત થયા બાદ અંતે ગઈકાલના બંધ સામે ઉ૩૦૭.૯૨ પોઈન્ટ અથવા તો ૦.૪૩ ટકા વધીને ૭૭,૨૬૪.૫૧ના મથાળે બંધ રહ્યો હતો. તે જ પ્રમાણે એનએસઈ બેન્ચમાર્ક નિફ્ટી ગઈકાલના ૨૪,૦૯૦.૮૫ના બંધ સામે ૨૪,૧૨૨.૬૦ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સત્ર દરમિયાન ૨૪ , ૦ ૭ ૬ . ૮ ૫ થી ૨૪,૧૮૮.૩૦ની રેન્જમાં રહીને અંતે ગઈકાલના બંધ સામે ૦.૩૫ ટકા અથવા તો ૮૪.૮૦ પોઈન્ટ વધીને ૨૪,૧૭૫.૬૫ની સપાટીએ બંધ રહ્યો હતો. આજે સેન્સેક્સ હેઠળના ૩૦ શેર પૈકી ૨૧ શેર વધીને અને

નવ શેર ઘટીને બંધ રહ્યા હતા, જ્યારે નિફ્ટી હેઠળના ૫૦ શેર પૈકી ૩૦ શેર વધીને, ૧૯ શેર ઘટીને અને એક શેર ટેકલા ધોરણે બંધ રહ્યો હતો. એકંદરે એનવીડિયાનાં પરિણામો બજારની અપેક્ષા કરતાં સારા આવ્યા હોવાથી આઈટી શેરોમાં આક્રમક લેવાલી રહેતાં બેન્ચમાર્કમાં સુધારાને ટેકો મળ્યો હતો. જોકે, આજે મોડી સાંજે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વના અધ્યક્ષ કેવિન વાર્શના જેક્શન હોલ ખાતેના વક્તવ્યમાં વ્યાજદર અને ભવિષ્યની નાણાનીતિ અંગે કેવા અણસારો આપે છે તેનાં પર રોકાણકારોની નજર હોવાથી માત્ર પસંદગીના શેરોમાં રોકાણકારોની લેવાલી જોવા મળી હોવાનું જિઓનઈ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ લિ.ના બ્રેક લાગી હતી અને બજાર સુધારાના અન્ડરટોને બંધ રહી હોવાનું રિસર્ચ એનાલિસ્ટ કંપની એચએસટી વેલ્થના સ્થાપક અને ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઑફિસર હરિસેલ્વન રાધાકૃષ્ને જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે આજે

રોકાણકારોની આઈટી શેરોમાં વ્યાપક લેવાલી રહેતાં નિફ્ટી આઈટી ઈન્ડેક્સમાં ૩.૫ ટકા જેટલો ઉછાળો આવતાં બજારનાં સુધારાને ટેકો મળ્યો હતો. આજે સેન્સેક્સ હેઠળનાં શેરોમાં સૌથી વધુ ૪.૦૯ ટકાનો ઉછાળો ટીસીએસમાં જોવા મળ્યો હતો. ત્યાર બાદ અનુક્રમે ઈન્ફોસિસમાં ૩.૩૪ ટકાનો, ટેક મહિન્દ્રામાં ૩.૧૮ ટકાનો, એચસીએલ ટેકનોલોજીસમાં ૨.૬૮ ટકાનો, ટીટાનમાં ૧.૧૭ ટકાનો અને ઈન્ટેલમાં ૧.૧૬ ટકાનો ઉછાળો આવ્યો હતો, જ્યારે મુખ્ય ઘટનાર શેરોમાં સૌથી વધુ ૧.૩૦ ટકાનો ઘટાડો આઈસીઆઈસીઆઈમાં જોવા મળ્યો હતો. ત્યાર બાદ અનુક્રમે અલ્ટ્રાટેક સિમેન્ટમાં ૧.૧૮ ટકાનો, એશિયન પેઈન્ટ્સમાં ૧.૦૬ ટકાનો, આઈટીસીમાં ૦.૫૨ ટકાનો, મારુતિ સુઝુકીમાં ૦.૩૨ ટકાનો અને બજાજ ફિનસર્વમાં ૦.૨૧ ટકાનો ઘટાડો આવ્યો હતો. તેમ જ આજે બીએસઈ મિડકેપ સિલેક્ટ ઈન્ડેક્સમાં ૦.૪૮ ટકાનો અને સ્મોલકેપ સિલેક્ટ ઈન્ડેક્સમાં ૦.૦૨ ટકાનો સાધારણ સુધારો આવ્યો હતો. વધુમાં આજે બીએસઈ ખાતેના

સેક્ટોરિયલ ઈન્ડેક્સમાં ફોક્સ લેવાલી ઈન્ડેક્સમાં ૩.૪૨ ટકાનો, આઈટી ઈન્ડેક્સમાં ૩.૩૨ ટકાનો, પીએસયુ બેન્ક ઈન્ડેક્સમાં ૧.૨૫ ટકાનો, બેન્કેક્સમાં ૧.૦૧ ટકાનો, મિડસ્મોલ પ્રાઈવેટ બેન્ક ઈન્ડેક્સમાં ૦.૯૪ ટકાનો અને મેટલ ઈન્ડેક્સમાં ૦.૭૧ ટકાનો સુધારો આવ્યો હતો, જ્યારે ઈન્સ્યોરન્સ, કન્ઝ્યુમર ડ્યુરેબલ્સ, એનર્જી, રિઅલ્ટી, પાવર અને ઑઈલ તથા ગેસ ઈન્ડેક્સમાં ઘટાડો આવ્યો હતો.

એકં દરે સપ્તાહ દરમિયાન બીએસઈ બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સમાં ૦.૩૫ ટકા અથવા તો ૨૭૬.૩૨ પોઈન્ટનો અને એનએસઈ બેન્ચમાર્ક નિફ્ટીમાં ૦.૩૧ ટકા અથવા તો ૭૬.૩૫ પોઈન્ટનો ઘટાડો જોવા મળ્યો છે. આજે એશિયન બજારોમાં દક્ષિણ કોરિયાના કોસ્પી અને શાંઘાઈના એસએસઈ કમ્પોઝિટ ઈન્ડેક્સ નરમાઈના અન્ડરટોને બંધ રહ્યા હતા, જ્યારે જાપાનના નિક્કી ૨૨૫માં અને હોંગકોંગના હૅંગસૅંગમાં સુધારાતરફી વલણ રહ્યું હતું. તેમ જ આજે મધ્યસ્તર દરમિયાન યુરોપનાં બજારોમાં સુધારો જોવા મળ્યો હતો.

ચાંદીમાં ₹ ૪૩૯રનો અને સોનામાં ₹ ૧૧૯રનો ઉછાળો

પહેલા ત્રિમાસિકગાળામાં ટાયરની નિકાસમાં ૧૬ ટકાનો વધારો

નવી દિલ્હી: વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય અનિશ્ચિતતા, વિક્ષેપિત પુરવઠા ચેઈન, ઈનપૂટ ખર્ચ અને પરિવહન ખર્ચમાં વધારો થવા જેવાં પડકારો હોવા છતાં વર્તમાન નાણાકીય વર્ષના પહેલા ત્રિમાસિકગાળામાં ટાયરની નિકાસ વર્ષાનુવર્ષ ધોરણે ૧૬ ટકા વધીને રૂ. ૭૭૦૦ કરોડની સપાટીએ રહી હોવાનું ઓટોમેટિવ ટાયર મેન્યુફેક્ચરર્સ એસોસિયેશન (આટમા)એ એક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે વાણિજ્ય મંત્રાલયની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં ઉદ્યોગની ટાયર નિકાસનું મૂલ્ય રૂ. ૨૭,૩૧૨ કરોડની સપાટીએ રહ્યું હતું. જોકે, વર્તમાન નાણાકીય વર્ષના પહેલા ત્રિમાસિકગાળાની નિકાસ કામગીરી મજબૂત રહી હોવાનું એસોસિયેશને યાદીમાં ઉમેર્યું હતું. એકંદરે વેપાર કરારો મારફતે બજાર એક્સેસમાં સુધારો અને ટેકા ધરાવતી સરકારની નિકાસ નીતિને કારણે ઉદ્યોગે નિકાસ વૃદ્ધિ જાળવી રાખી છે અને વૈશ્વિક સ્તરે ટાયરના ઉત્પાદનમાં અને નિકાસ હબ તરીકે ભારતનું સ્થાન વધુ મજબૂત થયું હોવાનું યાદીમાં જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે સમીક્ષા હેઠળના સમયગાળામાં પેસેન્જર કાર રેડિયલ (પીસીઆર) ટાયરની નિકાસમાં સૌથી વધુ ૨૧ ટકાનો આકર્ષક વૃદ્ધિદર જોવા મળ્યો છે. એસોસિયેશનનાં ચેરમેન અગ્રણ ભેમને જણાવ્યું હતું કે પહેલા ત્રિમાસિકગાળામાં મજબૂત નિકાસ વૃદ્ધિ સાથે નવાં નાણાકીય વર્ષનો આરંભ થયો છે. નિકાસ વૃદ્ધિ વૈશ્વિક બજારમાં ભારતમાં ઉત્પાદિત થયેલા ટાયરની વધતી સ્વીકૃતિનો તેમ જ ઉદ્યોગ દ્વારા સતત થઈ રહેલા ટેકનોલોજી, ક્ષમતા વિસ્તરણ, ઉત્પાદનનો વિકાસ તથા ગુણવત્તાનો નિર્દેશ આપે છે.

એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર સમીક્ષા હેઠળના સમયગાળામાં થયેલી નિકાસમાં યુરોપ ખાતેની નિકાસ ૨૫ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૩૦૦૩ કરોડની સપાટીએ રહી હતી અને કુલ નિકાસમાં યુરોપનો હિસ્સો ૪૦ ટકા જેટલો બહોળો રહ્યો હતો.■

ખાંડની કૃત્રિમ અછત અટકાવવા સરકાર સપ્ટેમ્બરથી મુક્ત વેચાણનાં ક્વોટાની પખવાડિક જાહેરાત કરશે

નવી દિલ્હી: છેલ્લા થોડા દિવસોમાં દેશની ખાંડ મિલો પર ભાવમાં અંદાજે ૨૦ ટકા જેટલો ઘટાડો આવ્યો હોવાનું આજે સરકારે જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે દેશમાં ખાંડનો પુરવઠો જળવાઈ રહે અને કૃત્રિમ અછત અટકે તે માટે હવે આગામી સપ્ટેમ્બર મહિનાથી મિલો માટેનાં મુક્ત વેચાણ માટેનાં ક્વોટાની જાહેરાત પખવાડિક ધોરણે થશે, જે અગાઉ માસિક ધોરણે થતી હતી.

અનાજ મંત્રાલયે એક અધિકૃત યાદીમાં જણાવ્યું હતું કે સરકાર ખાંડની ઉપલબ્ધિ અને ભાવ પર ભારીકાઈથી નજર રાખી રહી છે જેથી દેશમાં ખાંડની અછત ન સર્જાય. વધુમાં મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે ખાંડ મિલો પર પ્રત્યક્ષ ધોરણે સ્ટોકની ચકાસણી કરવામાં આવી હતી, જેમાં અમુક મિલો માસિક ધોરણે રિટર્નમાં દર્શાવ્યા કરતાં વધુ સ્ટોક ધરાવતી હતી, જ્યારે અમુક મિલોએ ખાંડનું વેચાણ ફાળવવામાં આવેલા

ક્વોટા કરતાં ઓછું કર્યું હતું.

વધુમાં સરકારને અંદાજે ૨૦ ટકા જેટલો પણ જણાયું હતું કે અમુક મિલો દ્વારા મહિનાના આરંભમાં વેચાણ કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તેની રવાનગી અથવા તો ખરીદનારે તેનો ઉપાડ મહિનાના અંતે કર્યો હતો. આવી પદ્ધતિઓને કારણે બજારમાં કૃત્રિમ અછત સર્જઈ હોવાનું યાદીમાં જણાવ્યું હતું. આ સમસ્યાના ઉકેલ માટે સરકારે આગામી સપ્ટેમ્બર મહિનાથી ખાંડ મિલો માટેનાં મુક્ત વેચાણના ક્વોટાની જાહેરાતની યંત્રણા જે હાલમાં માસિક ધોરણે થાય છે તેને સ્થાને પખવાડિક ધોરણે કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.

પખવાડિક ક્વોટાની યંત્રણા હેઠળ મિલોએ ફાળવવામાં આવેલા ક્વોટા પૈકીની ૪૦ ટકા ફાળવણીનું વેચાણ પહેલા સપ્તાહમાં અને શેષ ફાળવણીનું વેચાણ બીજા સપ્તાહમાં કરવાનું

રહેશે. આ નવાં પગલાં થકી માગ અને પુરવઠા પર નજર રાખી શકાશે, બજારની સ્થિતિમાં થતા બદલાવ સામે તાત્કાલિક પગલાં લઈ શકાશે અને કૃત્રિમ અછત અટકશે તેમ જ જો આવશ્યક્તા હશે તો વધારાનો જથ્થો પણ છૂટો કરી શકાશે, એમ મંત્રાલયે નવાં પગલાનાં લાભ દર્શાવ્યા હતા.

વધુમાં મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે ખાંડ મિલોને વેચાણ થયાનાં સાત દિવસમાં રવાનગી કરવાની બાંધધરી આપવા જણાવવામાં આવ્યું છે. આમ પખવાડિક ધોરણે ક્વોટાની જાહેરાત અને સાત દિવસમાં રવાનગીનાં પગલાંને કારણે સમગ્ર પુરવઠા ચેઈનમાં સુધારો આવશે, એમ મંત્રાલયે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે ખાંડના મોટા વપરાશકારોને તેની કાર્યકારી આવશ્યક્તા વિના વધુ સ્ટોક ન રાખવાનો આદેશ પણ આપવામાં આવ્યો છે. પ્રવર્તમાન ખાંડના ભાવ અંગે સરકારે

જણાવ્યું હતું કે ખાંડના ભાવ નીચા લાવવા, સ્થાનિક બજારમાં પુરવઠાની પર્યાપત ઉપલબ્ધિ અને કૃત્રિમ સ્તરે તંગ પુરવઠાસ્થિતિ અટકાવવા માટે શ્રેણીબદ્ધ પગલાં લેવામાં આવ્યા છે. ભાવ અંકુશમાં રાખવા માટે તાજેતરમાં કેન્દ્ર સરકારે આગામી ૩૧ મી ઓક્ટોબર સુધીમાં ૧૦ લાખ ટન કાચી ખાંડની આયાત માટે મંજૂરી આપી છે, લીડરો અને મોટા વપરાશકારો માટે સ્ટોક મર્યાદા લાદવામાં આવી છે. તેમ જ થોડા મહિના પૂર્વેજ નિકાસ પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો હતો. પરિણામે તાજેતરના દિવસોમાં એક્સ મિલ ધોરણે ભાવમાં ૨૦ ટકા જેટલો ઘટાડો આવ્યો છે અને રિટેલ સ્તરે પણ ભાવ ઘટાડો શરૂ થયો છે. વધુમાં હાલની પુરવઠા ચેઈનની મંદિનામાં ફેરફાર કરવામાં આવતા એક્સ મિલ ધોરણે ભાવમાં હજુ ઘટાડો આગળ વધશે, એમ અનાજ મંત્રાલયે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું. ■

સરકારી બફર સ્ટોકમાં રહેલા કાંદાની ગુણવત્તા સારી

નવી દિલ્હી: કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા બફર સ્ટોક માટે સંગ્રહ કરવામાં આવેલા કાંદાની ગુણવત્તા સારી છે અને કાદાની ગુણવત્તા સારી છે અને કાદાની ગુણવત્તા લાંબા સમયગાળા સુધી જળવાઈ રહે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે આ વર્ષે પહેલી વખત સેન્ટ્રલ વેરહાઉસિંગ કોર્પોરેશન (સીડબ્લ્યુસી)ને જોવામાં આવ્યું હોવાનું લણણી પછી ત્રણ મહિના સુધી તેની ગુણવત્તા જાળવી રાખે છે, ત્યાર બાદ પાણીનું બાષ્પીભવન થતાં તે દર મહિને સંકોચાય છે. માલના બગાડનું પ્રમાણ સંગ્રહની સ્થિતિ અને હવાની પૈકી ૩૦ ટકા માલ સડી ગયો હોવાના અહેવાલોને નકારી કાઢતા તેમણે પીટીઆઈને એ મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે આનું કશું નથી થયું અને માલની ગુણવત્તા સારી છે.

આગાડી કાંદાનો બફર સ્ટોક વેપારીઓ આવાનજાવનની સ્થિતિ પર અલબંધિત રીતે હોય છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું હતું કે મે મહિનામાં અમુક માત્રામાં કાદાની ખરીદી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ બફર સ્ટોક માટેનો મોટી માત્રામાં હિસ્સો જૂન-જુલાઈ મહિનામાં ખરીદવામાં આવ્યો હતો જેને કારણે તેની ગુણવત્તા સારી રહી છે. ■

ટેમ્પ્સેન્સ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટસનાં શેરનું ૧૧૧ ટકા પ્રીમિયમથી લિસ્ટિંગ

નવી દિલ્હી: ટેમ્પરેયર સેન્સિંગ અને હીટિંગ સોલ્યુશન્સ પુરું પાડતી ટેમ્પ્સેન્સ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટસ(ઈન્ડિયા)નાં શેરનું આજે શેરદીઠ રૂ. ૩૦૦ના ઈશ્યૂ માત્રના પ્રીમિયમ સાથે લિસ્ટિંગ થયું હતું.

આજે બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ ખાતે ૧૧૦.૪ ટકાના પ્રીમિયમ સાથે શેરદીઠ રૂ. ૬૩૧.૨૦ના ભાવથી લિસ્ટિંગ થયું હતું, જ્યારે નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ ખાતે ૧૧૧.૩૩ ટકાના ઉછાળા સાથે રૂ. ૬૩૪ના મથાળે લિસ્ટિંગ થયું હતું અને કંપનીનું માર્કેટ કેપિટલાઈઝેશન રૂ. ૪૯૩૪.૮૧ કરોડની સપાટીએ રહ્યું હતું.

જોકે , આજ સત્રના અંતે બીએસઈ ખાતે ઈશ્યૂ ભાવ સામે શેરના ભાવ ૦૦૦ ટકા વધીને શેરદીઠ રૂ. ૦૦૦ના મથાળે અને બીએસઈ ખાતે ભાવ ૯૫.૬૦ ટકા વધીને રૂ. ૫૮૬.૮૦ના મથાળે

અને એનએસઈ ખાતે ભાવ ૯૫.૫૫ ટકા વધીને શેરદીઠ રૂ. ૫૮૬.૬૫ના મથાળે બંધ રહ્યા હતા.

ટેમ્પ્સેન્સ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટસ (ઈન્ડિયા)નાં જાહેર ભરણાનાં અંતિમ દિવસે ગત સોમવારે ભરણું ૧૮૪.૦૭ ગણું છલકાઈ ગયું હતું. રૂ. ૬૫૦ કરોડનાં આ જાહેર ભરણા માટે શેરદીઠ રૂ. ૨૮૫થી ૩૦૦ની પ્રાઈસબેન્ડ નિર્ધારિત કરવામાં આવી હતી. જેમાં સરેરાશ રૂ. ૯૫ કરોડ સુધીનાં નવાં ઈક્વિટી શેરનો સમાવેશ થતો હતો અને ઑફર ફોર સેલ અંતર્ગત ૧.૮૫ કરોડ ઈક્વિટી શેરનાં વેચાણનો સમાવેશ થતો હતો.

ઉદયપુર સ્થિત વર્ષ ૧૯૯૦માં સ્થપાયેલી આ કંપની જાહેર ભરણા પૈકીની આવકનો ઉપયોગ ઈલેક્ટ્રિક હીટિંગ અને સ્પેશિયલાઈઝડ કેબલ સોલ્યુશન્સમાં, દેવાની ચુકવણીમાં અને સામાન્ય કોર્પોરેટ હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરશે.

ડોલર સામે રૂપિયામાં બે પૈસાનો સુધારો

મુંબઈ: વૈશ્વિક બજારમાં આજે બ્રેન્ટક્રૂડતેલના ભાવમાં ઘટાડાતરફી વલણ, સ્થાનિક ઈક્વિટી માર્કેટમાં સુધારો અને સંભવિતપણે રિઝર્વ બેન્ક ઈન્ડિયાનો બજારમાં હસ્તક્ષેપ રહેતાં આજે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં રૂપિયામાં એક તબક્કે ૧૪ પૈસાનો સુધારો આવ્યો હતો, પરંતુ માસાન્તને કારણે ડોલરમાં ઈન્ડેક્સમાં સુધારાતરફી વલણ રહેતાં સત્રના અંતે રૂપિયો સાધારણ બે પૈસાના સુધારા સાથે ૯૫.૪૩ના મથાળે બંધ રહ્યો હોવાનું ફોરેક્સ ટ્રેડરોએ જણાવ્યું હતું. આજ સ્થાનિકમાં ડોલર સામે રૂપિયો ગઈકાલના ૯૫.૪૫ના બંધ સામે નરમાઈના અન્ડરટોને ૯૫.૫૪ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સત્ર દરમિયાન નીચામાં ૯૫.૫૭ અને ઉપરમાં ૯૫.૩૧ સુધી મજબૂત થયા બાદ અંતે ગઈકાલના બંધ સામે બે પૈસા વધીને ૯૫.૪૩ની સપાટીએ બંધ રહ્યો હતો. નોંધનીય બાબત એ છે કે ગઈકાલે ડોલર સામે રૂપિયામાં છ પૈસાનો સુધારો આવ્યો હતો. એકંદરે આજે ડોલર સામે રૂપિયો પંચાવન પૈસા સુધી તૂટ્યો હતો, પરંતુ

રિઝર્વ બેન્કની એફસીએનઆર (બી) સ્કીમને અપેક્ષા કરતાં સારો પ્રતિસાદ મળતાં અંદાજે ૬૫ અબજ ડોલરનો આંતરપ્રવાહ રહ્યો હોવાના નિર્દેશોને ધ્યાનમાં લેતા રૂપિયાને ટેકો મળ્યો હોવાનું જિઓજીત ઈન્વેસ્ટમેન્ટના ચીફ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સ્ટ્રેટેજિસ્ટ વી કે વિજયકુમારે જણાવ્યું હતું.

દરમિયાન આજે વિશ્વ બજારમાં બ્રેન્ટ ક્રૂડતેલના વાયદામાં ભાવ ૦.૫૧ ટકા ઘટીને બેરલદીઠ ૮૯.૨૪ ડોલર આસપાસ ક્વોટ થઈ રહ્યા હોવાથી તેમ જ સ્થાનિક સ્તરે આજે બીએસઈ બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ અને એનએસઈ બેન્ચમાર્ક નિફ્ટીમાં અનુક્રમે ૩૩૦૭.૯૨ પોઈન્ટનો અને ૮૪.૮૦ પોઈન્ટનો સુધારો આવ્યો હોવાથી રૂપિયાના સુધારાને અમુક અંશે ટેકો મળ્યો હતો. જોકે, આજે ડોલર ઈન્ડેક્સ ગઈકાલના બંધ સામે ૦.૦૬ ટકા વધીને ૯૯.૨૧ આસપાસ રહ્યો હોવાથી અને ગઈકાલે ૯૫.૪૩ની સપાટીએ બંધ રહ્યો હતો. ઈક્વિટીમાં રૂ. ૨૯૮.૨૬ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી રહી હોવાથી રૂપિયામાં સુધારો મર્યાદિત રહ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. ■

PUBLIC NOTICE પબ્લિક નોટીસ

BRIHANMUMBAI MAHANAGARPALIKA				
K.E.M. હોસ્પિટલ, પરેલ, મુંબઈ-૪૦૦૦૧૨.				
ઈ-ટેન્ડર નોટિસ				
નં. KEM/૧૫૮/B/AEME તા. ૨૭.૦૮.૨૦૨૬				
આ એક ઈ-ટેન્ડર નોટીસ છે. બૃહ-મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન “આઈટમ રેટ ધોરણે” નીચેના કામ માટે ઈ-ટેન્ડર મંગાવે છે.				
ક્રં.	કામનું નામ	બાના રકમ ડિપોઝિટ-રૂ.	બીડ પ્રારંભ તારીખ & સમય	બીડ અંતિમ તારીખ & સમય
૧	૨	૩	૪	૫
૧	KEM હોસ્પિટલમાં વિવિધ સ્થળો ખાતે વિવિધ જરૂરી સાધનોની ઈન્સ્ટોલેશનનું કામ. (GEM/૨૦૨૬/B/૭૯૬૩૯૪૩)	રૂ. ૨૩૦૦૦/-	૨૭.૦૮.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)	૦૫.૦૯.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)
૨	KEM હોસ્પિટલ ખાતે ડર્મેટોલોજી વિભાગ ખાતે મેડિકલ હેડલેમ્પ અને અન્ય કામોનું સપ્લાય અને ઈન્સ્ટોલેશનનું કામ. (GEM/૨૦૨૬/B/૭૯૬૪૦૬૪)	રૂ. ૨૦૦૦૦/-	૨૭.૦૮.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)	૦૫.૦૯.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)
૩	KEM હોસ્પિટલમાં ડાયેટ સેક્શન, શબ્ધર, ફોરેન્સિક વિભાગ અને વન સ્ટોપ સેન્ટર ખાતે ફોલ્સ સિલિંગ, ઈલેક્ટ્રિકલ અને એર કન્ડીશનાર્ગ સિસ્ટમનું જાળવણી અને ઈન્સ્ટોલેશનને બદલવાનું કામ. (GEM/૨૦૨૬/B/૭૯૬૪૨૬૩)	રૂ. ૨૨૦૦૦/-	૨૭.૦૮.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)	૦૫.૦૯.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)
૪	KEM હોસ્પિટલ ખાતે NICU, (Gynac બિલ્ડીંગ) ગ્રાઉન્ડ ફ્લોરમાં ફિલ્ટ્રેશન સિસ્ટમ સાથે ફાયર એલર્મ સિસ્ટમ અને સ્મોક એબેજેશનનું SIATC. (GEM/૨૦૨૬/B/૭૯૬૪૨૨૪)	રૂ. ૨૦૦૦૦/-	૨૭.૦૮.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)	૦૫.૦૯.૨૦૨૬ (૧૬.૦૦ ક.)
૫	પાત્રતા માપદંડ (પેકેટ 'A')		શેડ્યુલ મુજબ	
૬	ટેકનિકલ બીડ (પેકેટ 'B')		શેડ્યુલ મુજબ	
૭	વાણિજ્યિક બીડ (પેકેટ 'C')		શેડ્યુલ મુજબ	

ઈસ્ક્રુક ટેન્ડરરે ટેન્ડરની વધુ વિગતો માટે (http://gem.gov.in)ની મુલાકાત લેવી. ટેન્ડરોએ નોંધ લેવી જોઈએ કે આ ટેન્ડર નોટીસ અંગે ઈશ્યુ કરાયેલ કોઈપણ સુધારા (http://gem.gov.in) પોર્ટલ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવશે. સ્થાનિક અખબારોમાં કોઈ સુધારા પ્રકાશિત કરવામાં આવશે નહીં.

મરાઠા ક્વોટા

૨૯ ઓગસ્ટથી ઉપવાસ પર અડગ જરાંગેની માગણીઓ સ્વીકારવામાં નહીં આવે તો મુંબઈ ઘેરાબંધી કરવાની ધમકી

જાલના: મરાઠા અનામત કાર્યકર્તા મનોજ જરાંગેએ શુક્રવારે અંતરવાલી સરાટી ગામમાં તેમની નિર્ધારિત ભૂખ હડતાળના એક દિવસ પહેલાં મરાઠા સમુદાયના સભ્યોને એકત્ર કરવાની હાકલ કરી હતી અને જો સરકાર માગણીઓ સ્વીકારવામાં નિષ્ફળ જાય તો મુંબઈ તરફ કૂચ કરવાની ધમકી ઉચ્ચારી હતી.

તેમણે મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ, નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે અને કેબિનેટ પ્રધાન

રાધાકૃષ્ણ વિખે પાટીલ પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતા, જેઓ મરાઠા અનામત સંબંધિત મુદ્દાઓ પરની પેટા સમિતિના વડા છે.

જરાંગેએ એવો આરોપ લગાવ્યો હતો કે સરકાર પાત્ર મરાઠાઓને કુણબી (ઓબીસી) પ્રમાણપત્રો આપવા માટે પૂરતા પગલાં લઈ રહી નથી, જેમના રેકૉર્ડ શોધી કાઢવામાં આવ્યા છે.

તેમણે સમુદાયના સભ્યોને આંદોલનમાં જોડાવા અપીલ કરતા કહ્યું કે જેમની કુણબી પ્રમાણપત્રો માટેની

અરજીઓ સ્વીકારવામાં આવી નથી, તેમજ જેમના રેકૉર્ડ મળી આવ્યા છે, પરંતુ પ્રમાણપત્રો જારી કરવામાં આવ્યા નથી, તેઓએ અંતરવાલી સરાટી ગામમાં આવવું જોઈએ.

“ધર ન રહો. તમારા બાળકોનું ભવિષ્ય બચાવવા માટે બહાર નીકળો,” એમ તેમણે પત્રકારોને સંબોધતા કહ્યું હતું.

જરાંગેએ વિખે પાટીલની મજાક ઉડાવી હતી અને મરાઠા અનામત (જુઓ પાનું ૪) ►►

મહારાષ્ટ્ર એફડીએની સિપ્લા ફાર્મા વિરુદ્ધ કાર્યવાહી

સીએન્ડએફ યુનિટનું દવાઓના વેચાણનું લાઇસન્સ કથ્યું રદ

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર ફૂડ એન્ડ ડ્રગ એડમિનિસ્ટ્રેશન (એફડીએ) એ સિપ્લા ફાર્મા એન્ડ લાઇફ સાયન્સિસ લિમિટેડની પુણે સ્થિત કેરી એન્ડ ફોરવર્ડિંગ યુનિટનું દવા વેચાણ માટેનું લાઇસન્સ રદ કર્યું છે, જેમાં દવાઓના પેકેજિંગ, સંગ્રહ અને દવાઓ પરત મંગાવવામાં ગંભીર ગેરરીતિઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

એફડીએ એ શુક્રવારે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે પુણે જિલ્લાના વાઙકી સ્થિત કંપનીના મુખ્ય વેરહાઉસના નિરીક્ષણ બાદ આ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી અને લાઇસન્સ રદ કરવાનો આદેશ ૨૭ ઓગસ્ટથી અમલમાં આવ્યો હતો. નિયમનકારે (જુઓ પાનું ૪) ►►

પશ્ચિમ રેલવેની ૨૩ મેલ-એક્સપ્રેસ ટ્રેનો હવે દોડશે ‘સુપરફાસ્ટ’!

મુસાફરોનો એક કલાક જેટલો સમય બચશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મુંબઈથી અમદાવાદ વચ્ચે બુલેટ ટ્રેન દોડાવવા માટે સ્પેશિયલ કોરિડોર તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યો છે, ત્યારે તેના સમાંતર હાઈ અથવા સેમી હાઈ સ્પીડ ટ્રેન દોડાવવાની પણ રેલવેએ તૈયારીઓ હાથ ધરી દીધી છે, જે લાંબા અંતરની મુસાફરી કરતા પ્રવાસીઓ માટે સૌથી મોટા રાહતના સમાચાર છે.

પશ્ચિમ રેલવેએ મુંબઈથી ઉપડતી ૨૩ આવતી જતી મેલ-એક્સપ્રેસ ટ્રેનોની મહત્તમ ઝડપ ૧૧૦ કિમી. પ્રતિ કલાકથી વધારીને

૧૩૦ કિમી. પ્રતિ કલાક કરવાની મંજૂરી આપી છે. આ નિર્ણય બાદ આ ટ્રેનોની મુસાફરી વધુ ઝડપી બનવાની છે અને કેટલાક રૂટ પર મુસાફરોનો ૪૫થી ૬૦ મિનિટ સુધીનો સમય બચી શકે છે.

પશ્ચિમ રેલવેના જનરલ મેનેજર રામાશ્રય પંડિની મંજૂરી બાદ આ સ્પીડ અપગ્રેડ કરાઈ છે. આ નિર્ણયનો લાભ મુંબઈ સેન્ટ્રલ, દાદર અને બાંદ્રા ટર્મિનસથી દોડતી એલએચબી ટ્રેનોને મળશે. આ ટ્રેનોમાં ૨૨ એલએચબી કોચ હશે (જુઓ પાનું ૪) ►►

રાજકારણીઓની રક્ષાબંધન સુપ્રિયા સુળેનો લાગણીભીનો સંદેશ, ફડણવીસનો રાજકીય રંગ

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં રાજકીય નેતાઓએ ખૂબ જ ધામધૂમથી રક્ષાબંધનની ઉજવણી કરી. આ ઉજવણી સાથે લાગણીના તાર પણ જોડાયા હતા. એનસીપી (એસપી)નાં સંસદ સભ્ય સુપ્રિયા સુળેએ સ્વર્ગસ્થ પિતરાઈ ભાઈ અને તત્કાલીન નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારને લાગણીભીના સંદેશ સાથે યાદ કર્યા હતા. મુખ્ય પ્રધાન

દેવેન્દ્ર ફડણવીસે કહ્યું કે લાડકી બહિણનાં પ્રેમ અને આશીર્વાદ તેમની સૌથી મોટી તાકાત છે!

ફડણવીસે સોશ્યલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ ‘એક્સ પરની એક પોસ્ટમાં જણાવ્યું હતું કે ‘મહારાષ્ટ્રની મારી પ્રિય બહેનોના હૃદયની લાગણીઓ વિધાન પરિષદની (જુઓ પાનું ૪) ►►

અભિનેતા સૈફ અલી ખાન પર હુમલાના કેસમાં આરોપીએ આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દાખવી

મુંબઈ: જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫માં ફિલ્મ અભિનેતા સૈફ અલી ખાન પર તેના બાંદ્રાના નિવાસસ્થાને ચાકુથી હુમલો કરવા બદલ ધરપકડ કરાયેલા બાંગ્લાદેશી નાગરિક એવા આરોપીએ કોર્ટમાં અરજી કરી હતી અને આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દાખવી હતી. ઘટનાના બે દિવસ બાદ આરોપી મોહંમદ શરીફુલ ઇસ્લામની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને હાલ તે

જુડિશિયલ કસ્ટડીમાં છે. આરોપીએ આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દર્શાવતી અરજી કોર્ટમાં કરી હતી અને કોર્ટ પાસે દયાની માગણી કરી હતી, એમ તેના વકીલ વિપુલ દુશિંગે જણાવ્યું હતું. કોર્ટે તપાસકર્તા પક્ષને પોતાનો જવાબ નોંધાવવાનું કહ્યું હતું અને સુનાવણી ૧૧ સપ્ટેમ્બર સુધી મોકૂફ (જુઓ પાનું ૪) ►►

સાહિત્ય કલા સંપદા દ્વારા ભારતીય વિદ્યા ભવન કલા કેન્દ્રને સથવારે ૧૦૬મી પ્રસ્તુતિ

આઠમની અધરાતે કાનો જનધિયો- એની ઉજવણીમાં લોકગીતોની રમઝટ

અરવિંદ બારોટ (અમદાવાદ) સાથે ખ્યાતિ રાંભિયા, મંજુ પારસિયા સંયોજન: ઉદયન ઠક્કર - નિરંજન મહેતા આયોજન: અર્જિત સંપટ

કાલે(રવિ) સવારે ૧૦.૩૦ કાલે(રવિ) સવારે ૧૦.૩૦

૨૩૦૦,૨૦૦, ૧૦૦ (બુ.૬-૧૨,૪-૭) ફોન 23698085, 9372052808

નિર્માતા: સંજય ગા-સાલોક ગુપ્તા સહ નિર્માતા: અમી કિર્તીભાઈ અજમેરા કિરણ પાલીલ દિલિપ-દિગ્વિજય દાસય અને પ્રેમના મંત્રથી ચાલતું શરીરનું યંત્ર

કાલે સાંજે ૭.૩૦ ભવન ચોપાટી, બુ./ટેલી બુ. ૯-૧૨,૪-૭ (9892629810) Online: bookmyshow.com રવિવાર: ૬ સાટે. બે પ્રયોગ બપોરે ૩-૩૦ અરપી રાત્રે ૯ પ્રબોધન ઠાકરે

Show Contact: 9136915753, 9172274752 Deepak Somaiya

કાલે સાંજે ૭.૩૦ નહેરૂ વર્લી, બુ./ટેલી બુ. ૧૦-૬ Ph. 9930652094 Online: bookmyshow

કમલેશ ઓગા દિગ્વિજય હિલીપ રાવલ દિલિપ પ્રતાપ સંસદેવ અભિનિત

મયંક મહેતા ભાવિક સંઘવી બાપ અને દીકરીની લાગણીને વાચા આપતું એક સચોટ નાટક... SHOW CONT: 9819131990, 9321444944, 9820031228 Deepak Somaiya

WhatsApp Community

Instagram Handle

TOM, 30th AUG. 7 PM ADITYA BIRLA THEATRE BABULNATH

માધુરી દીક્ષિત

38, BMC Market Building, Dadi Seth Road, Babulnath, Mumbai - 400007

ખાસ નોંધ: અપ લુકિંગ માત્ર ટિકિટના દરે ૧૫ ઉપલબ્ધ છે

કાલે સાંજે ૭.૩૦ તેજપાલ બુ./ટેલી બુ. ૯-૧૨,૪-૭ Ph. 9819928509

રવિ: ૨૦ સાટે. રાત્રે ૯ અરપી -મલાડ

મંગુતીસ આપે ગ્રીસ જય દ્વારકાધીશ

38, BMC Market Building, Dadi Seth Road, Babulnath, Mumbai - 400007

અભિનેતા સૈફ અલી ખાન પર હુમલાના કેસમાં આરોપીએ આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દાખવી

મુંબઈ: જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫માં ફિલ્મ અભિનેતા સૈફ અલી ખાન પર તેના બાંદ્રાના નિવાસસ્થાને ચાકુથી હુમલો કરવા બદલ ધરપકડ કરાયેલા બાંગ્લાદેશી નાગરિક એવા આરોપીએ કોર્ટમાં અરજી કરી હતી અને આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દાખવી હતી. ઘટનાના બે દિવસ બાદ આરોપી મોહંમદ શરીફુલ ઇસ્લામની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને હાલ તે

જુડિશિયલ કસ્ટડીમાં છે. આરોપીએ આરોપ સ્વીકારવાની તૈયારી દર્શાવતી અરજી કોર્ટમાં કરી હતી અને કોર્ટ પાસે દયાની માગણી કરી હતી, એમ તેના વકીલ વિપુલ દુશિંગે જણાવ્યું હતું. કોર્ટે તપાસકર્તા પક્ષને પોતાનો જવાબ નોંધાવવાનું કહ્યું હતું અને સુનાવણી ૧૧ સપ્ટેમ્બર સુધી મોકૂફ (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈગરાઓ માટે સપ્ટેમ્બર મહિનો મોંઘવારી લાવશે કાંદા, સાકર અને દૂધના ભાવ બાદ ઓટો- ટેક્સીનું ભાડું પણ વધશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: ઈરાન-અમેરિકા યુદ્ધ પછી જીવનજરૂરી ચીજવસ્તુઓના ભાવમાં નિરંતર વધારો થઈ રહ્યો છે, ત્યારે આગામી મહિનાથી મુંબઈગરા પર ઓટો-ટેક્સીના ભાડામાં વધારો થશે. ઓટલું જ નહીં, દૂધના ભાવ વધારાને કારણે આમજનતાના ખિસ્સા પર ડબલ ભારણ વધશે, જે નાથી

જ્યારે કાંદા-લસણ સહિત શાકભાજીના ભાવ પણ આસમાને પહોંચી રહ્યા છે. ઇથણમાં ખાસ કરીને સીએનજીના વધતા ભાવ તેમજ વાહનોની જાળવણીનો ખર્ચ વધવાને કારણે ઓટો રિક્ષા અને ટેક્સીના ભાડામાં સુધારો કરવામાં આવી રહ્યો છે. નવા દર મુજબ શરૂઆતના લઘુત્તમ (જુઓ પાનું ૪) ►►

સાયબર ફ્રોડના કેસોમાં બેન્ક ખાતાનો ઉપયોગ થયાની જાણકારી મળતાં મહિલાનો આપઘાત

થાણે: દેશભરમાં સાયબર ફ્રોડના અનેક કેસોમાં પોતાના બેન્ક ખાતાનો કથિત રીતે ઉપયોગ થયો હોવાની જાણ થતાં ચિંતામાં સરી પડેલી મહિલાએ આપઘાત કર્યો હોવાની ઘટના થાણે જિલ્લાના ડેમ્બિવલી ખાતે બની હતી. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ મૃતકની ઓળખ

દેવિકા અર્મુગમ પંડારામ (૩૮) તરીકે થઈ હતી. ડેમ્બિવલી પૂર્વની સાંઈરામ સોસાયટીમાં રહેતી દેવિકાએ બ્લેકથી કાંડાની નસ કાપી પોતાનું ગળું ચીર્યું હતું. રાજસ્થાનના ચુરુ સાયબર સેલ પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારી આઠમી ઓગસ્ટે દેવિકાના ઘરે (જુઓ પાનું ૪) ►►

પ્રાથમિક મતદાર યાદી ૩૧ ઓગસ્ટે જાહેર થશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મતદાર યાદીની ફેરચકાસણીના કામને વેગ મળ્યો હોવાથી હવે ૩૧ ઓગસ્ટે પ્રાથમિક મતદાર યાદી અને ચોથી નવેમ્બરે અંતિમ મતદાર યાદી જાહેર કરવામાં આવશે, એવું મુંબઈ મહાનગરપાલિકા દ્વારા જણાવાયું હતું.

અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ ચૂંટણી પંચ પાસેથી મતદાર યાદીઓના સ્પેશિયલ ઈન્ટેન્સિવ રિવિઝન (એસઆઈઆર) કામગીરી સંદર્ભેનું નવું સમયપત્રક પ્રાપ્ત થયું હતું, જે અનુસાર સોમવારે પ્રાથમિક મતદાર યાદી જાહેર કરવામાં આવશે. આ યાદી જાહેર થયા પછી ૩૦ (જુઓ પાનું ૪) ►►

ઝેરોકસની દુકાને હજારો એસઆઈઆર ફોર્મ્સ મળ્યાં: સેના-ભાજપના કાર્યકરો બાબડયા

થાણે: નવી મુંબઈના ખારઘર વિસ્તારમાં આવેલી ઝેરોકસની દુકાનેથી હજારો એસઆઈઆર ફોર્મ્સ પ્રિન્ટ કરેલાં મળી આવ્યાં હતાં. આ મુદ્દે શિવ સેના (યુબીટી) અને ભાજપના કાર્યકરો બાબડી પડતાં પોલીસે વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ઘટના શુક્રવારે બની હતી. ઠાકરે જૂથના કાર્યકરોએ દાવો કર્યો હતો કે ભાજપની યુવા પાંખનો એક પદાધિકારી ઝેરોકસની દુકાનમાં કથિત એસઆઈઆર ફોર્મ્સની ફોટોકોપી કઢાવતો હતો ત્યારે તેને પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. (જુઓ પાનું ૪) ►►

મતદાર યાદીમાં ‘ખામી’ને બહાને બે સિનિયર સિટીઝન પાસેથી ૧૬ લાખ રૂપિયા પડાવ્યા

થાણે: મતદાર યાદીમાં ‘ખામી’ હોવાનું કહીને ચૂંટણી અધિકારીના સ્વાંગમાં બે સિનિયર સિટીઝન પાસેથી આશરે ૧૬ લાખ રૂપિયા પડાવવાની સાયબર ફ્રોડની બે ઘટના થાણે પોલીસમાં નોંધાઈ હતી. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ બન્ને એફઆઈઆર ચિતળસર પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયા હતા. પહેલા કેસમાં ૧૮ ઓગસ્ટે ૭૧ વર્ષના ફરિયાદીને કોલ આવ્યો હતો. કોલ કરનારા શખસે પોતાની ઓળખ ચૂંટણી અધિકારી તરીકે આપી હતી. ફરિયાદીના પિતાના નામમાં ‘ભૂલ’ હોવાનો દાવો કરીને આરોપીએ ઓનલાઈન વોટર (જુઓ પાનું ૪) ►►

શ્રી નરેન્દ્ર મોદી
માન. વડાપ્રધાન

શ્રી ભૂપેન્દ્રલાઈ પટેલ
માન. મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

શ્રી નરેન્દ્ર મોદી
માન. વડાપ્રધાન

શ્રી ભૂપેન્દ્રલાઈ પટેલ
માન. મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

29 ઓગસ્ટથી 22 સપ્ટેમ્બર 2026

રમતવીરો માટે સૌથી મોટો ઉત્સવ

રજિસ્ટ્રેશનનો શુભારંભ

રજિસ્ટ્રેશન માટે QR કોડ અને વેબસાઈટ

વિજેતા ખેલાડીઓને રોકડ પુરસ્કાર જીતવાની તક અને અન્ય યોજનાઓનો લાભ

દિવ્યાંગ ખેલાડીઓ માટે સ્પે. ખેલ મહાકુંભનું આયોજન

વિવિધ ૩9 રમતોનું આયોજન

વધુ વિગતો માટે સંપર્ક કરો ટોલ ફ્રી નંબર 1800 274 6151

“ રાજ્યના ખેલાડીઓના પરસેવાને પરિણામમાં અને પરિશ્રમને પદકમાં બદલીને ગુજરાતને ગૌરવ અપાવતો આ મોટો અવસર છે. ”

- હર્ષ સંઘવી, નાયબ મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

સ્પોર્ટ્સ ઑથોરિટી ઓફ ગુજરાત

રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર

Follow us   Sports Authority of Gujarat

"MUMBAI SAMACHAR" Newspaper (Periodicity-Daily) Owners The Bombay Samachar Pvt. Ltd. Publisher and Printer Meherwanji Rustomji Cama, Printed at their Press "Mumbai Samachar" at Red House, S. A. Brelvi Road, Horniman Circle, Fort, Mumbai 400 001 & Dangat Media PVT. LTD., Plot No. 22, Digha, MIDC, TTC Industrial Area, Vishnu Nagar, Digha, Navi Mumbai-400708 and Published from Red House, S. A. Brelvi Road, Horniman Circle, Fort, Mumbai 400 001. Editor * Nilesh Mahendra Dave ("Responsible for selection of news under the PRB Act."). Email: samachar.bombay@gmail.com Tel. Nos. 022-22045531-33. **RNI Registration No. 1563/1957.** “મુંબઈ સમાચાર” પત્ર રેડ હાઉસ, સ્પેશ્વર અબ્દુલ્લા બ્રેલવી રોડ, ફોર્ટ, મુંબઈ અને દાંગટ મીડિયા પ્રા. લિ., પ્લોટ ક. ૨૨, દિગ્ધા, અમદાવાદનીસી, ટીટીસી ઈન્ડસ્ટ્રિયલ એરિયા, વિષ્ણુનગર, નવી મુંબઈ-૪૦૦૭૦૮ ખાતે તેના માલિકો થી બોમ્બે સમાચાર પ્રા. લિ. માટે તૈયારી. “મુંબઈ સમાચાર” પ્રેસમાં મહેરવાનજી રૂસ્તમજી કામાએ છાપ્યું અને પ્રગટ કર્યું છે. તંત્રી: “નીલેશ મહેન્દ્ર દવે (પીઆરબી એક્ટ હેઠળ સમાચારોની પસંદગી માટે જવાબદાર). ઈ-મેઇલ: samachar.bombay@gmail.com ટેલફોન: ૨૨૦૪૫૫૩૧-૩૩. R.N.I. No. 1563/1957.